

μήτε δούλον γέεσθαι μηδέποτε, μηδὲ ἄρχοντας τοῦτον τὸν
 ὅ ἐνιαυτὸν ὃν ἂν ἄρχωσιν, μηδ' αὖ κυβερνήτας μηδὲ δικαστὰς
 ἐνεργοὺς ὄντας οἴνου γέεσθαι τὸ παράπαν, μηδ' ὅστις βου-
 λευσόμενος εἰς βουλὴν ἀξίαν τινὰ λόγου συνέρχεται, μηδέ
 5 γε μεθ' ἡμέραν μηδένα τὸ παράπαν εἰ μὴ σωμασκίας ἢ
 νόσων ἕνεκα, μηδ' αὖ νύκτωρ ὅταν ἐπιωῆ τις παῖδας
 ποιεῖσθαι ἀνὴρ ἢ καὶ γυνή. καὶ ἄλλα δὲ πάμπολλα ἂν τις
 λέγοι ἐν οἷς τοῖς νοῦν τε καὶ νόμον ἔχουσιν ὀρθὸν οὐ ποτέος
 C οἶνος· ὥστε κατὰ τὸν λόγον τοῦτον οὐδ' ἀμπελώνων ἂν πολλῶν
 δέοι οὐδ' ἦτινι πόλει, τακτὰ δὲ τὰ τ' ἄλλ' ἂν εἶη γεωργί-
 ματα καὶ πᾶσα ἢ δίαίτα, καὶ δὴ τὰ γε περὶ οἶνον σχεδὸν
 ἀπάντων ἐμμετρότατα καὶ ὀλίγιστα γίγνεται ἂν. οὗτος, ὧ
 5 ξένοι, ἡμῖν, εἰ συνδοκεῖ, κολοφῶν ἐπὶ τῷ περὶ οἶνου λόγῳ
 ῥηθέντι εἰρήσθω.

ΚΛ. Καλῶς, καὶ συνδοκεῖ.

Γ

676 ΑΘ. Ταῦτα μὲν οὖν διὴ ταύτη· πολιτείας δὲ ἀρχὴν τίνα
 ποτὲ φῶμεν γεγόνειν; μῶν οὐκ ἐνθένδε τις ἂν αὐτὴν ῥᾶστά
 τε καὶ κάλλιστα κατῖδοι;

ΚΛ. Πόθεν;

5 ΑΘ. Ὅθενπερ καὶ τὴν τῶν πόλεων ἐπίδοσιν εἰς ἀρετὴν
 μεταβαίνουσιν ἅμα καὶ κακίαν ἐκάσποτε θεατέον.

ΚΛ. Λέγεις δὲ πόθεν;

ΑΘ. Οἶμαι μὲν ἀπὸ χρόνου μήκους τε καὶ ἀπειρίας καὶ
 ὅ τῶν μεταβολῶν ἐν τῷ τοιούτῳ.

ΚΛ. Πῶς λέγεις;

ΑΘ. Φέρε, ἀφ' οὗ πόλεις τ' εἰσὶν καὶ ἄνθρωποι πολι-

674 b₂ μηδ' Gal. Eus. Stob. : οὐδὲ Α b 7 ἐν οἷς] ὡς Eus.
 c 1 ἀμπελώνων Eus. : ἀμπέλων libri cum Stob. c 2 τὰ τ' ἄλλ'] τὰ
 τᾶλλ' Α : τἔλλα Eus. : τὰ ἄλλα Stob. c 4 ἐμμετρότατα L O Stob. :
 ἐμμετριώτατα Λ O² 676 a 5 εἰς Α : ἐπ' L (ut vid.) O a 6 μετα-
 βαίνουσιν] μεταβαινουσῶν ci. Boeckh

τεύόμενοι, δοκεῖς ἂν ποτε κατανοῆσαι χρόνου πλήθος ὅσον γέγονεν; 5

ΚΛ. Οὐκουν ῥάδιόν γε οὐδαμῶς.

ΑΘ. Τὸ δέ γε ὡς ἄπλετόν τι καὶ ἀμήχανον ἂν εἶη;

ΚΛ. Πάνυ μὲν οὖν τοῦτό γε.

ΑΘ. Μῶν οὖν οὐ μυρίαὶ μὲν ἐπὶ μυρίαῖς ἡμῖν γεγόνασι πόλεις ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τοῦ πλήθους 10 λόγον οὐκ ἐλάττους ἐφθαρμέναι; πεπολιτευμένοι δ' αὖ πάσας C πολιτείας πολλάκις ἑκασταχοῦ; καὶ τοτὲ μὲν ἐξ ἐλαττόνων μείζους, τοτὲ δ' ἐκ μειζόνων ἐλάττους, καὶ χείρους ἐκ βελτιόνων γεγόνασι καὶ βελτίους ἐκ χειρόνων;

ΚΛ. Ἄναγκαῖον. 5

ΑΘ. Ταύτης δὴ πέρι λάβωμεν, εἰ δυναίμεθα, τῆς μεταβολῆς τὴν αἰτίαν· τάχα γὰρ ἂν ἴσως δείξειεν ἡμῖν τὴν πρώτην τῶν πολιτειῶν γένεσιν καὶ μετάβασιν.

ΚΛ. Εὖ λέγεις, καὶ προθυμείσθαι δεῖ, σὲ μὲν ὁ διανοῆ περὶ αὐτῶν ἀποφαινόμενον, ἡμᾶς δὲ συνεπομένους. 10

ΑΘ. Ἄρ' οὖν ὑμῖν οἱ παλαιοὶ λόγοι ἀλήθειαν ἔχειν τινα 677 δοκοῦσιν;

ΚΛ. Ποῖοι δὴ;

ΑΘ. Τὸ πολλὰς ἀνθρώπων φθορὰς γεγόνενα κατακλυσμοῖς τε καὶ νόσοις καὶ ἄλλοις πολλοῖς, ἐν οἷς βραχὺ τι 5 τῶν ἀνθρώπων λείπεσθαι γένος.

ΚΛ. Πάνυ μὲν οὖν πιθανὸν τὸ τοιοῦτον πᾶν παντί.

ΑΘ. Φέρε δὴ, νοήσωμεν μίαν τῶν πολλῶν ταύτην τὴν τῷ κατακλυσμῷ ποτε γενομένην.

ΚΛ. Τὸ ποῖόν τι περὶ αὐτῆς διανοηθέντες; 10

ΑΘ. Ὡς οἱ τότε περιφυγόντες τὴν φθορὰν σχεδὸν ὄρειοί B τινες ἂν εἶεν νομῆς, ἐν κορυφαῖς που σμικρὰ ζώπυρα τοῦ τῶν ἀνθρώπων διασεσωμένα γένους.

ΚΛ. Δῆλον.

b 6 ῥάδιόν γε O : ῥάδιον A : ῥᾶόν γε L (ut vid.) fecit A² (συγγε s. v.)
 b 7 ἄπλετον L O : ἀπειρον A c 2 ἐξ ÷ ἐλαττόνων A a 6 τῶν]
 τὸ τῶν ci. Boeckh a 9 ποτε om. Eus.

5 ΑΘ. Καὶ δὴ τοὺς τοιοῦτους γε ἀνάγκη πον τῶν ἄλλων ἀπείρους εἶναι τεχνῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς ἄστεσι πρὸς ἀλλήλους μηχανῶν εἰς τε πλεονεξίας καὶ φιλονικίας καὶ ὅποσ' ἄλλα κακουργήματα πρὸς ἀλλήλους ἐπινοοῦσιν.

ΚΛ. Εἰκὸς γοῦν.

c ΑΘ. Θῶμεν δὴ τὰς ἐν τοῖς πεδίοις πόλεις καὶ πρὸς θαλάττῃ κατοικοῦσας ἄρδην ἐν τῷ τότε χρόνῳ διαφθείρεσθαι;

ΚΛ. Θῶμεν.

ΑΘ. Οὐκοῦν ὄργανά τε πάντα ἀπόλλυσθαι, καὶ εἴ τι
5 τέχνης ἦν ἐχόμενον σπουδαίως ἠύρημένον ἢ πολιτικῆς ἢ καὶ σοφίας τινὸς ἐτέρας, πάντα ἔρρειν ταῦτα ἐν τῷ τότε χρόνῳ φήσομεν; πῶς γὰρ ἂν, ᾧ ἄριστε, εἴ γε ἔμμεν τάδε οὕτω τὸν πάντα χρόνον ὡς νῦν διακεκόσμηται, καιρὸν ἀνηνρίσκετό ποτε καὶ ὀτιοῦν;

d ΚΛ. Τοῦτο ὅτι μὲν μυριάκις μύρια ἔτη διελάνθανεν ἄρα τοὺς τότε, χίλια δὲ ἀφ' οὗ γέγονεν ἢ δις τοσαῦτα ἔτη, τὰ μὲν Δαιδάλῳ καταφανῆ γέγονεν, τὰ δὲ Ὀρφεί, τὰ δὲ Παλαμήδει, τὰ δὲ περὶ μουσικὴν Μαρσύα καὶ Ὀλύμπῳ,
5 περὶ λύραν δὲ Ἀμφίονι, τὰ δὲ ἄλλα ἄλλοις πάμπολλα, ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρόφην γεγονότα.

ΑΘ. Ἄριστ', ᾧ Κλεινία, τὸν φίλον ὅτι παρέλιπες, τὸν ἀτεχνῶς χθὲς γενόμενον.

ΚΛ. Μῶν φράξεις Ἐπιμενίδην;

e ΑΘ. Ναί, τοῦτον· πολὺ γὰρ ὑμῖν ὑπερεπήδησε τῷ μηχανήματι τοὺς σύμπαντας, ᾧ φίλε, ὃ λόγῳ μὲν Ἡσιόδοσ ἐμαντεύετο πάλαι, τῷ δὲ ἔργῳ ἐκεῖνος ἀπετέλεσεν, ὡς ὑμεῖς φατε.

5 ΚΛ. Φαμὲν γὰρ οὖν.

b 7 εἰς] ἐκ Cobet c 1 θῶμεν] φῶμεν Schanz (et mox c 3
c 2 ἄρδην L O Eus. et γρ. a³: ἄρα ἦν A c 7 πῶς γὰρ κτλ. hospiti
cont. Immisch: Cliniae trib. vulg. d 1 τοῦτο cum c 9 ὀτιοῦν
coniungit A (sed το punct. not.): τοῦ (του) L O: in marg. ὀτιοῦν χωρὶς
τοῦ τοῦ (του) L O² a³ d 2 γέγονεν secl. Hermann d 3 γέγονεν
secl. Ast d 7 ἄριστ' in marg. cod. Voss.: ἄρ' ἴστ' A O: ἄρ' οἴσθ'
vulg.

ΑΘ. Οὐκοῦν οὕτω δὴ λέγωμεν ἔχειν τότε, ὅτ' ἐγένετο ἢ φθορά, τὰ περὶ τοὺς ἀνθρώπους πράγματα, μυρίαν μὲν τινα φοβεράν ἐρημίαν, γῆς δ' ἀφθόου πλῆθος πάμπλου, ζῶων δὲ τῶν ἄλλων ἐρρόντων, βουκόλι' ἄττα, καὶ εἴ τί που αἰγῶν περιλειφθὲν ἐτύγχανεν γένος, σπάνια καὶ ταῦτα 10
νέμουσι εἶναι ζῆν τότε κατ' ἀρχάς; 678

ΚΛ. Τί μήν;

ΑΘ. Πόλεως δὲ καὶ πολιτείας πέρι καὶ νομοθεσίας, ὧν νῦν ὁ λόγος ἡμῖν παρέστηκεν, ἄρ' ὡς ἔπος εἰπεῖν οἰόμεθα καὶ μνήμην εἶναι τὸ παράπαν; 5

ΚΛ. Οὐδαμῶς.

ΑΘ. Οὐκοῦν ἐξ ἐκείνων τῶν διακειμένων οὕτω τὰ νῦν γέγονεν ἡμῖν σύμπαντα, πόλεις τε καὶ πολιτεῖαι καὶ τέχναι καὶ νόμοι, καὶ πολλὴ μὲν πονηρία, πολλὴ δὲ καὶ ἀρετή;

ΚΛ. Πῶς λέγεις; 10

ΑΘ. Ἄρ' οἰόμεθα, ὧ θαυμάσιε, τοὺς τότε, ἀπείρους ὄντας b
πολλῶν μὲν καλῶν τῶν κατὰ τὰ ἕστη, πολλῶν δὲ καὶ τῶν ἐναντίων, τελέους πρὸς ἀρετὴν ἢ πρὸς κακίαν γεγυῖναι;

ΚΛ. Καλῶς εἶπες, καὶ μαυθάνομεν ὃ λέγεις.

ΑΘ. Οὐκοῦν προϊόντος μὲν τοῦ χρόνου, πληθύνοντος δ' 5
ἡμῶν τοῦ γένους, εἰς πάντα τὰ νῦν καθεστηκότα προελήλυθεν πάντα;

ΚΛ. Ὅρθότατα.

ΑΘ. Οὐκ ἐξαίφνης γε, ὡς εἰκός, κατὰ σμικρὸν δὲ ἐν παμπόλλῳ τινὶ χρόνῳ. 10

ΚΛ. Καὶ μάλα πρέπει τοῦθ' οὕτως. c

ΑΘ. Ἐκ γὰρ τῶν ὑψηλῶν εἰς τὰ πεδία καταβαίνειν, οἶμαι, πᾶσι φόβος ἔναυλος ἐγγύνηι.

ΚΛ. Πῶς δ' οὔ;

ΑΘ. Ἄρ' οὐχ ἄσμενοι μὲν ἑαυτοὺς ἐώρων δι' ὀλιγότητα 5

e6 λέγωμεν] λέγομεν in marg. cod. Voss. e8 δ' A et s. v. O :
δὲ Eus. : τ' L O a 7 ἐξ ÷ ἐκείνων A b 3 ἢ A L et in marg.
γρ. O : ἦ καὶ O b 7 πάντα A et γρ. O : ἅπαντα O

ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου τὸν χρόνον, πορεία δέ, ὥστ' ἐπ' ἀλλή-
 λους τότε πορεύεσθαι κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλατταν, σὺν ταῖς
 τέχναις ὡς ἔπος εἰπεῖν πάντα σχεδὸν ἀπωλώλει; συμμίσγειν
 οὖν ἀλλήλοις οὐκ ἦν οἶμαι σφόδρα δυνατόν· σίδηρος γὰρ
 d καὶ χαλκὸς καὶ πάντα τὰ μεταλλεῖα συγκεχυμένα ἠφάνιστο,
 ὥστε ἀπορία πᾶσα ἦν τοῦ ἀνακαθαίρεσθαι τὰ τοιαῦτα, δρυο-
 τομίας τε εἶχον σπάνιν. εἰ γάρ πού τι καὶ περιγεγονὸς ἦν
 ὄργανον ἐν ὄρεσι, ταῦτα μὲν ταχὺ κατατριβέντα ἠφάνιστο,
 5 ἄλλα δὲ οὐκ ἔμελλεν γενήσεσθαι, πρὶν πάλιν ἢ τῶν μεταλ-
 λέων ἀφίκοιτο εἰς ἀνθρώπους τέχνη.

ΚΛ. Πῶς γὰρ ἄν;

ΑΘ. Γενεαῖς δὴ πόσαις ὕστερον οἴομεθα τοῦθ' οὕτως
 γεγυμένα;

e ΚΛ. Δῆλον ὅτι παμπόλλαις τισίν.

ΑΘ. Οὐκοῦν καὶ τέχναι, ὅσαιπερ σιδήρου δέονται καὶ
 χαλκοῦ καὶ τῶν τοιούτων ἀπάντων, τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ
 ἔτι πλείονα ἠφανισμένοι ἂν εἶεν ἐν τῷ τότε;

5 ΚΛ. Τί μῆν;

ΑΘ. Καὶ τοίνυν στάσις ἅμα καὶ πόλεμος ἀπωλώλει κατὰ
 τὸν τότε χρόνον πολλαχῆ.

ΚΛ. Πῶς;

ΑΘ. Πρῶτον μὲν ἡγάπων καὶ ἐφιλοφρονοῦντο ἀλλήλους
 10 δι' ἐρημίαν, ἔπειτα οὐ περιμάχητος ἦν αὐτοῖς ἡ τροφή.
 679 νομῆς γὰρ οὐκ ἦν σπάνις, εἰ μὴ τισιν κατ' ἀρχὰς ἴσως, ἢ
 δὴ τὸ πλείστον διέζων ἐν τῷ τότε χρόνῳ· γάλακτος γὰρ
 καὶ κρεῶν οὐδαμῶς ἐνδεεῖς ἦσαν, ἔτι δὲ θηρεύοντες οὐ
 φαύλην οὐδ' ὀλίγην τροφήν παρείχοντο. καὶ μὴν ἀμπε-
 5 χόνης γε καὶ στρωμνῆς καὶ οἰκίσεων καὶ σκευῶν ἐμπύρων
 τε καὶ ἀπύρων ἠπόρουσαν· αἱ πλαστικάι γὰρ καὶ ὅσαι πλε-
 κτικάι τῶν τεχνῶν οὐδὲ ἐν προσδέονται σιδήρου, ταῦτα δὲ

ε6 πορεία Stephanus: ** πόρεια Α: τὰ πορεία Schanz c8 ἀπο-
 λώλει pr. Α (et mox e6) d3 πού τι Ο: που Α: τί που vulg.
 d7 ἄν L O et s. v. Α²: δῆ Α et s. v. Ο² d8 πο-σαις Α (fort. fuit
 πῶς αἰς) e2 δέονται Ο et in marg. γρ. Α²: λέγονται Α et γρ. Ο

πάντα τούτω τῷ τέχνα θεὸς ἔδωκε πορίζειν τοῖς ἀνθρώποις, b
 ἵν' ὅποτε εἰς τὴν τοιαύτην ἀπορίαν ἔλθοιεν, ἔχοι βλάστην
 καὶ ἐπίδοσιν τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. πείνητες μὲν δὴ διὰ
 τὸ τοιοῦτον σφόδρα οὐκ ἦσαν, οὐδ' ὑπὸ πενίας ἀναγκαζό-
 μνοι διάφοροι ἑαυτοῖς ἐγίγνοντο· πλούσιοι δ' οὐκ ἄν ποτε 5
 ἐγένοντο ἄχρυσοί τε καὶ ἀνάργυροι οἶτες, ὃ τότε ἐν ἐκείνοις
 παρῆν. ἢ δ' ἄν ποτε συνοικία μήτε πλοῦτος συνοικῆ μήτε
 πενία, σχεδὸν ἐν ταύτῃ γενναιότατα ἦθη γίγνοιτ' ἄν· οὔτε
 γὰρ ὕβρις οὔτ' ἀδικία, ζῆλοί τε αὖ καὶ φθόνοι οὐκ ἐγγί- c
 γνονται. ἀγαθοὶ μὲν δὴ διὰ ταῦτά τε ἦσαν καὶ διὰ τὴν
 λεγομένην εὐήθειαν· ἃ γὰρ ἦκουον καλὰ καὶ αἰσχροῦ, εὐήθεις
 ὄντες ἠγοῦντο ἀληθέστατα λέγεσθαι καὶ ἐπείθοντο. ψεῦδος
 γὰρ ὑπονοεῖν οὐδεὶς ἠπίστατο διὰ σοφίαν, ὥσπερ τὰ νῦν, 5
 ἀλλὰ περὶ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων τὰ λεγόμενα ἀληθῆ νομί-
 ζοντες ἔζων κατὰ ταῦτα· διόπερ ἦσαν τοιοῦτοι παντάπασιν
 οἷους αὐτοὺς ἡμεῖς ἄρτι διεληλύθαμεν.

ΚΛ. Ἐμοὶ γοῦν δὴ καὶ τῶδε οὕτως ταῦτα συνδοκεῖ. d

ΑΘ. Οὐκοῦν εἴπωμεν ὅτι γενεαὶ διαβιοῦσαι πολλαὶ τοῦτον
 τὸν τρόπον τῶν πρὸ κατακλυσμοῦ γεγονότων καὶ τῶν νῦν
 ἀτεχνότεροι μὲν καὶ ἀμαθέστεροι πρὸς τε τὰς ἄλλας μέλ-
 λουσιν εἶναι τέχνας καὶ πρὸς τὰς πολεμικάς, ὅσαι τε πεζαὶ 5
 καὶ ὅσαι κατὰ θάλατταν γίγνονται τὰ νῦν, καὶ ὅσαι δὴ κατὰ
 πόλιν μόνον αὐτοῦ, δίκαι καὶ στάσεις λεγόμεναι, λόγοις
 ἔργοις τε μεμηχανημέναί πάσας μηχανὰς εἰς τὸ κακουργεῖν e
 τε ἀλλήλους καὶ ἀδικεῖν, εὐηθέστεροι δὲ καὶ ἀνδρειότεροι
 καὶ ἄμα σωφρονέστεροι καὶ σύμπαντα δικαιοτέροι; τὸ δὲ
 τούτων αἴτιον ἤδη διεληλύθαμεν.

ΚΛ. Ὅρθως λέγεις. 5

ΑΘ. Λελέχθω δὴ ταῦτα ἡμῖν καὶ τὰ τούτοις συνεπόμενα
 ἔτι πάντα εἰρήσθω τοῦδ' ἕνεκα, ἵνα νοήσωμεν τοῖς τότε
 νόμων τίς ποτ' ἦν χρεία καὶ τίς ἦν νομοθέτης αὐτοῖς.

680

b 8 γενναιότατα A L Stob. et γρ. LO : δικαιοτάτα LO d 4 ἀτεχνώ-
 τεροι pr. A

ΚΛ. Καὶ καλῶς γε εἶρηκας.

ΑΘ. Ἄρ' οὖν ἐκείνοι μὲν οὐτ' ἐδέοντο νομοθετῶν οὔτε
 πω ἐφίλει κατὰ τούτους τοὺς χρόνους γίγνεσθαι τὸ τοιοῦτον;
 5 οὐδὲ γὰρ γράμματα ἔστι πω τοῖς ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς
 περιόδου γεγυόσιν, ἀλλ' ἔθεσι καὶ τοῖς λεγομένοις πατρίοις
 νόμοις ἐπόμενοι ζῶσιν.

ΚΛ. Εἰκὸς γοῦν.

ΑΘ. Πολιτείας δέ γε ἤδη καὶ τρόπος ἐστὶν τις οὗτος.

10 ΚΛ. Τίς;

b ΑΘ. Δοκοῦσί μοι πάντες τὴν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολι-
 τείαν δυναστείαν καλεῖν, ἣ καὶ νῦν ἔτι πολλαχοῦ καὶ ἐν
 Ἑλλησι καὶ κατὰ βαρβάρους ἐστίν· λέγει δ' αὐτὴν που καὶ
 Ὀμηρος γεγυόσιν περὶ τὴν τῶν Κυκλώπων οἴκησιν, εἰπῶν—

5 τοῖσιν δ' οὐτ' ἀγοραὶ βουλευφόροι οὔτε θέμιστες,
 ἀλλ' οἳ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
 c παίδων ἠδ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν.

ΚΛ. Ἐοικέν γε ὁ ποιητῆς ὑμῖν οὗτος γεγυόσιν χαρίεις.
 καὶ γὰρ δὴ καὶ ἄλλα αὐτοῦ διεληλύθαμεν μάλ' ἀστεία, οὐ
 μὴν πολλὰ γε· οὐ γὰρ σφόδρα χρώμεθα οἱ Κρήτες τοῖς
 5 ξενικοῖς ποιήμασιν.

ΜΕ. Ἡμεῖς δ' αὖ χρώμεθα μὲν, καὶ ἔοικέν γε κρατεῖν
 τῶν τοιούτων ποιητῶν, οὐ μέντοι Λακωνικόν γε ἀλλά τινα
 d μᾶλλον Ἰωνικόν βίον διεξέρχεται ἐκάστοτε. νῦν μὴν εὖ
 τῷ σῶ λόγῳ ἔοικε μαρτυρεῖν, τὸ ἀρχαῖον αὐτῶν ἐπὶ τὴν
 ἀγριότητα διὰ μυθολογίας ἐπανενεγκῶν.

ΑΘ. Ναί· συμμαρτυρεῖ γάρ, καὶ λάβωμέν γε αὐτὸν μη-
 5 νυτὴν ὅτι τοιαῦται πολιτεῖαι γίγνονταί ποτε.

ΚΛ. Καλῶς.

ΑΘ. Μῶν οὖν οὐκ ἐκ τούτων τῶν κατὰ μίαν οἴκησιν καὶ

a6 λεγομένοις] γρ. λειπομένοις O πατρίοις AL et corr. O:
 πατρικοῖς O b4 γεγυόσιν ut vid. pr. A (corr. A²) c7 μέντοι
 A: μήντοι O et fecit A² (η s. v.)

κατὰ γένος διεσπαρμένων ὑπὸ ἀπορίας τῆς ἐν ταῖς φθοραῖς,
ἐν αἷς τὸ πρεσβύτατον ἄρχει διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς ἐκ
πατρὸς καὶ μητρὸς γεγονέναι, οἷς ἐπόμενοι καθάπερ ὄρνιθες
ἀγέλην μίαν ποιήσουσι, πατρονομούμενοι καὶ βασιλείαν
πασῶν δικαιοτάτην βασιλευόμενοι;

ΚΛ. Πάνν μὲν οὖν. 5

ΑΘ. Μετὰ δὲ ταυτὰ γε εἰς τὸ κοινὸν μείζους ποιούντες
πόλεις πλείους συνέρχονται, καὶ ἐπὶ γεωργίας τὰς ἐν ταῖς
ὑπωρείαις τρέπονται πρῶτας, περιβόλους τε αἰμασιώδεις τιὰς
τειχῶν ἐρύματα τῶν θηρίων ἔνεκα ποιοῦνται, μίαν οἰκίαν αὐ
κοινήν καὶ μεγάλην ἀποτελοῦντες. 68i

ΚΛ. Τὸ γοῦν εἰκὸς ταυθ' οὕτως γίγνεσθαι.

ΑΘ. Τί δέ; τόδε ἄρα οὐκ εἰκός; 5

ΚΛ. Τὸ ποῖον;

ΑΘ. Τῶν οἰκήσεων τούτων μειζόνων ἀξανομένων ἐκ
τῶν ἐλαττόνων καὶ πρῶτων, ἐκάστην τῶν σμικρῶν παρέιναι
κατὰ γένος ἔχουσαν τόν τε πρεσβύτατον ἄρχοντα καὶ αὐτῆς
ἔθῃ ἅττα ἴδια διὰ τὸ χωρὶς ἀλλήλων οἰκεῖν, ἕτερα ἂφ'
ἐτέρων ὄντων τῶν γεννητόρων τε καὶ θρεψάντων, ἃ εἰθί-
σθησαν περὶ θεοῦς τε καὶ ἑαυτοῦς, κοσμιωτέρων μὲν κοσμιώ-
τερα καὶ ἀνδρικῶν ἀνδρικώτερα, καὶ κατὰ τρόπον οὕτως
ἐκάστους τὰς αὐτῶν ἂν αἰρέσεις εἰς τοὺς παῖδας ἀποτυπου-
μένους καὶ παίδων παῖδας, ὃ λέγομεν, ἤκειν ἔχοντας ἰδίους
νόμους εἰς τὴν μείζονα συνοικίαν. 5

ΚΛ. Πῶς γὰρ οὗ;

ΑΘ. Καὶ μὴν τοὺς γε αὐτῶν νόμους ἀρέσκειν ἐκάστοις
ἀναγκαῖόν πού, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων ὑστέρους. c

ΚΛ. Οὕτως.

ΑΘ. Ἀρχῇ δὴ νομοθεσίας οἶον ἐμβάντες ἐλάθομεν, ὡς
ἔοικεν. 5

ΚΛ. Πάνν μὲν οὖν.

e 1 αἷς] οἷς Ast
e 4 πᾶσαν fecit A²

e 3 ποιησι pr. A: corr. A² (σου s. v.)
b 5 ἂν αἰρέσεις Schneider: ἀναίρέσεις libri

ΑΘ. Τὸ γοῦν μετὰ ταῦτα ἀναγκαῖον αἰρεῖσθαι τοὺς
 συνελθόντας τούτους κοινοὺς τινὰς ἑαυτῶν, οἳ δὴ τὰ πάντων
 ἰδόντες νόμιμα, τὰ σφισιν ἀρέσκοντα αὐτῶν μάλιστα εἰς
 10 τὸ κοινὸν τοῖς ἡγεμόσι καὶ ἀγαγοῦσι τοὺς δῆμους οἷον
 d βασιλεῦσι φανερὰ δείξαντες ἐλέσθαι τε δόντες, αὐτοὶ μὲν
 νομοθέται κληθήσονται, τοὺς δὲ ἄρχοντας καταστήσαντες,
 ἀριστοκρατίαν τινὰ ἐκ τῶν δυναστειῶν ποιήσαντες ἢ καὶ
 τινα βασιλείαν, ἐν ταύτῃ τῇ μεταβολῇ τῆς πολιτείας οἰκί-
 5 σουσιν.

ΚΛ. Ἐφεξῆς γοῦν ἂν οὕτω τε καὶ ταύτῃ γίγνοιτο.

ΑΘ. Τρίτον τοίνυν εἶπωμεν ἔτι πολιτείας σχῆμα γιγνό-
 μενον, ἐν ᾧ δὴ πάντα εἶδη καὶ παθήματα πολιτειῶν καὶ ἅμα
 πόλεων συμπίπτει γίγνεσθαι.

10 ΚΛ. Τὸ ποῖον δὴ τοῦτο;

e ΑΘ. Ὁ μετὰ τὸ δεύτερον καὶ Ὅμηρος ἐπεσημήνατο,
 λέγων τὸ τρίτον οὕτω γεγενῆσθαι. “ κτίσσε δὲ Δαρδανίην ”
 γὰρ πού φησι, “ ἐπεὶ οὐπω Ἴλιος ἰρῆ

ἐν πεδίῳ πεπόλιστο, πόλις μερόπων ἀνθρώπων,

5 ἄλλ’ ἔθ’ ὑπωρείας ᾤκουν πολυπιδάκου Ἰδης.”

682 λέγει γὰρ δὴ ταῦτα τὰ ἔπη καὶ ἐκεῖνα, ἃ περὶ τῶν Κυκλώ-
 πων εἶρηκεν, κατὰ θεὸν πως εἰρημένα καὶ κατὰ φύσιν
 θεῖον γὰρ οὖν δὴ καὶ τὸ ποιητικὸν ἐνθεαστικὸν ὄν γένος
 ὑμνωδοῦν, πολλῶν τῶν κατ’ ἀλήθειαν γιγνομένων σὺν τισιν
 5 Χάρισιν καὶ Μούσαις ἐφάπτεται ἐκάστοτε.

ΚΛ. Καὶ μάλα.

ΑΘ. Εἰς δὴ τὸ πρόσθεν προέλθωμεν ἔτι τοῦ νῦν ἐπελ-
 θόντος ἡμῖν μύθου· τάχα γὰρ ἂν σημήνειέ τι τῆς ἡμετέρας
 περὶ βουλήσεως. οὐκοῦν χρή;

b ΚΛ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΑΘ. Κατφκίσθη δὴ, φαμέν, ἐκ τῶν ὑψηλῶν εἰς μέγα

d 6 τε ΑΟ : γε L e 5 πολυπίδακος Homeri libri a 3 ἐνθεαστικὸν
 secl. Boeckh γένος ÷ ÷ A a 7 τοῦ νῦν L (ut vid.) O : τοίνυν
 A et γρ. O

τε καὶ καλὸν πεδίων Ἴλιον, ἐπὶ λόφον τινα οὐχ ὑψηλὸν
καὶ ἔχοντα ποταμοὺς πολλοὺς ἄνωθεν ἐκ τῆς Ἰδης ὠρμη-
μένους.

5

Κ.Α. Φασὶ γοῦν.

ΑΘ. Ἄρ' οὖν οὐκ ἐν πολλοῖς τισι χρόνοις τοῖς μετὰ τὸν
κατακλισμὸν τοῦτο οἰόμεθα γεγρονέναι;

Κ.Α. Πῶς δ' οὐκ ἐν πολλοῖς;

ΑΘ. Δεινὴ γοῦν ἔοικεν αὐτοῖς λήθη τότε παρεῖναι τῆς 10
νῦν λεγομένης φθορᾶς, ὅθ' οὕτως ὑπὸ ποταμοὺς πολλοὺς c
καὶ ἐκ τῶν ὑψηλῶν ῥέοντας πόλιν ὑπέθεσαν, πιστεύσαντες
οὐ σφόδρα ὑψηλοῖς τισιν λόφοις.

Κ.Α. Δῆλον οὖν ὡς παντάπασί τι(να) μακρὸν ἀπέϊχον
χρόνον τοῦ τοιούτου πάθους.

5

ΑΘ. Καὶ ἄλλαι γε οἶμαι πόλεις τότε κατῴκουν ἤδη
πολλαί, πληθυνόντων τῶν ἀνθρώπων.

Κ.Α. Τί μῆν;

ΑΘ. Αἶ γέ που καὶ ἐπεστρατεύσαντο αὐτῆ, καὶ κατὰ θά-
λατταν δὲ ἴσως, ἀφόβως ἤδη πάντων χρωμένων τῇ θαλάττῃ. 10

Κ.Α. Φαίνεται.

d

ΑΘ. Δέκα δ' ἔτη που μέιναντες Ἀχαιοὶ τὴν Τροίαν
ἀνάστατον ἐποίησαν.

Κ.Α. Καὶ μάλα.

ΑΘ. Οὐκοῦν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ὅτι δεκέτει, ὃν τὸ 5
Ἴλιον ἐπολιορκέιτο, τὰ τῶν πολιορκούντων ἐκάστων οἴκοι
κακὰ πολλὰ συνέβαιεν γιγνόμενα περὶ τὰς στάσεις τῶν
νέων, οἳ καὶ ἀφικομένους τοὺς στρατιώτας εἰς τὰς αὐτῶν
πόλεις τε καὶ οἰκίας οὐ καλῶς οὐδ' ἐν δίκῃ ὑπεδέξαντο,
ἀλλ' ὥστε θανάτους τε καὶ σφαγὰς καὶ φυγὰς γενέσθαι e
παμπόλλας· οἳ πάλιν ἐκπεσόντες κατῆλθον μεταβαλόντες
ὄνομα, Δωριῆς ἀντ' Ἀχαιῶν κληθέντες διὰ τὸ τὸν συλλέ-
ξαντα εἶναι τὰς τότε φυγὰς Δωριᾶ. καὶ δὴ ταῦτά γε ἤδη

c 4 τινὰ Stephanus : τι libri
τοὺς τότε φυγάδας O

e 4 τὰς τότε φυγὰς A et γρ. O :

5 πάνθ' ὑμεῖς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, τὰν τεύθειν μυθολογεῖτέ τε καὶ διαπεραίνετε.

ΜΕ. Τί μήν;

ΑΘ. Ὅθεν δὴ κατ' ἀρχὰς ἐξετραπόμεθα περὶ νόμων δια-
 λεγόμενοι, περιπεσόντες μουσικῇ τε καὶ ταῖς μέθαις, νῦν
 10 ἐπὶ τὰ αὐτὰ πάλιν ἀφίγμεθα ὡς περ κατὰ θεόν, καὶ ὁ λόγος
 ἡμῖν οἶον λαβῆν ἀποδίδωσιν· ἦκει γὰρ ἐπὶ τὴν εἰς Λακεδαί-
 683 μονα κατοίκισιν αὐτήν, ἣν ὑμεῖς ὀρθῶς ἔφατε κατοικεῖσθαι
 καὶ Κρήτην ὡς ἀδελφοῖς νόμοις. νῦν οὖν δὴ τοσόνδε
 πλεονεκτοῦμεν τῇ πλάνῃ τοῦ λόγου, διὰ πολιτειῶν τιῶν
 καὶ κατοικισμῶν διεξελλθόντες· ἔθεασάμεθα πρώτην τε καὶ
 5 δευτέραν καὶ τρίτην πόλιν, ἀλλήλων, ὡς οἴομεθα, ταῖς
 κατοικίσεσιν ἐχομένας ἐν χρόνου τιῶς μήκεσιν ἀπλέτοις,
 νῦν δὲ δὴ τετάρτη τις ἡμῖν αὕτη πόλις, εἰ δὲ βούλεσθε,
 ἔθνος ἦκει κατοικιζόμενόν τέ ποτε καὶ νῦν κατῳκισμένον.
 b ἐξ ὧν ἀπάντων εἴ τι συνεῖναι δυνάμεθα τί τε καλῶς ἢ μὴ
 κατῳκίσθη, καὶ ποῖοι νόμοι σφῆξουσιν αὐτῶν τὰ σφῆζόμενα
 καὶ ποῖοι φθειροῦσι τὰ φθειρόμενα, καὶ ἀντὶ ποίων ποῖα
 μετατεθέντα εὐδαίμονα πόλιν ἀπεργάζοιτ' ἂν, ὦ Μέγιστε
 5 τε καὶ Κλεινία, ταῦτα δὴ πάλιν οἶον ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν λεκτέον,
 εἰ μὴ τι τοῖς εἰρημένους ἐγκαλοῦμεν λόγους.

ΜΕ. Εἰ γοῦν, ὦ ξένε, τις ἡμῖν ὑπόσχοιτο θεὸς ὡς, ἐὰν
 c ἐπιχειρήσωμεν τὸ δεύτερον τῇ τῆς νομοθεσίας σκέψει, τῶν
 νῦν εἰρημένων λόγων οὐ χείρους οὐδ' ἐλάττους ἀκουσόμεθα,
 μακρὰν ἂν ἔλθοιμι ἔγωγε, καὶ μοι βραχεῖ' ἂν δόξειεν ἢ νῦν
 παροῦσα ἡμέρα γίγνεσθαι. καίτοι σχεδόν γ' ἐστὶν ἢ ἐκ
 5 θερῶν εἰς τὰ χειμερινὰ τοῦ θεοῦ τρεπομένον.

ΑΘ. Χρῆ δὴ ταῦτα, ὡς ἔοικεν, σκοπεῖν.

ΜΕ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΑΘ. Γενώμεθα δὴ ταῖς διανοίαις ἐν τῷ τότε χρόνῳ,
 ὅτε Λακεδαίμων μὲν καὶ Ἄργος καὶ Μεσσήνη καὶ τὰ μετὰ

e 5 τε L O : om. A a 1 κατοίκησιν A κατοικεῖσθαι] κατῳκίσθαι
 Ast a 8 νῦν L (ut vid.) O : πρὸ νῦν A et γρ. O b 1 εἴ τι A O :
 εἴ τι καὶ L

τούτων ὑποχέαιρα τοῖς προγόνοις ὑμῶν, ᾧ Μέγιλλε, ἱκανῶς d
 ἐγεγόνει· τὸ δὲ δὴ μετὰ τοῦτο ἔδοξεν αὐτοῖς, ὥς γε λέγεται
 τὸ τοῦ μύθου, τριχῆ τὸ στράτευμα διανεύμαιντας, τρεῖς πόλεις
 κατοικίζεις, Ἄργος, Μεσσήνην, Λακεδαίμονα.

ΜΕ. Πάνυ μὲν οὖν. 5

ΑΘ. Καὶ βασιλεὺς μὲν Ἄργους Τήμενος ἐγίγνετο,
 Μεσσήνης δὲ Κρεσφόντης, Λακεδαίμονος δὲ Προκλῆς καὶ
 Εὐρυσθένης.

ΜΕ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΑΘ. Καὶ πάντες δὴ τούτοις ὤμοσαν οἱ τότε βοηθήσειν, 10
 ἂν τις τὴν βασιλείαν αὐτῶν διαφθείρῃ. e

ΜΕ. Τί μήν;

ΑΘ. Βασιλεία δὲ καταλύεται, ᾧ πρὸς Διός, ἣ καὶ τις
 ἀρχὴ πώποτε κατελύθη, μῶν ὑπὸ τινων ἄλλων ἢ σφῶν αὐ-
 τῶν; ἣ νυνδὴ μὲν, ὀλίγον ἔμπροσθεν τούτοις περιτυχόντες 5
 τοῖς λόγοις, οὕτω ταῦτ' ἐτίθεμεν, νῦν δ' ἐπιλελήσμεθα;

ΜΕ. Καὶ πῶς;

ΑΘ. Οὐκοῦν νῦν δὴ μάλλον βεβαιωσόμεθα τὸ τοιοῦτον·
 περιτυχόντες γὰρ ἔργοις γενομένοις, ὥς ἔοικεν, ἐπὶ τὸν
 αὐτὸν λόγον ἐληλύθαμεν, ὥστε οὐ περὶ κειόν τι ζητήσομεν 10
 τὸν αὐτὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ γεγονός τε καὶ ἔχον ἀλήθειαν. 684
 γέγονεν δὴ τάδε· βασιλείαι τρεῖς βασιλευόμεναις πόλεσιν
 τριπταῖς ὤμοσαν ἀλλήλαις ἐκότεραι, κατὰ νόμους οὓς ἔθεντο
 τοῦ τε ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι κοινούς, οἱ μὲν μὴ βιαιοτέραν
 τὴν ἀρχὴν ποιήσεσθαι προϋόντος τοῦ χρόνου καὶ γένους, 5
 οἱ δέ, ταῦτα ἐμπεδούντων τῶν ἀρχόντων, μήτε αὐτοὶ τὰς
 βασιλείας ποτὲ καταλύσειν μήτ' ἐπιτρέψειν ἐπιχειροῦσιν
 ἑτέροις, βοηθήσειν δὲ βασιλῆς τε βασιλευσιν ἀδικουμένοις b
 καὶ δήμοις, καὶ δήμοι δήμοις καὶ βασιλευσιν ἀδικουμένοις.
 ἄρ' οὐχ οὕτως;

ΜΕ. Οὕτω μὲν οὖν.

e 5 ὀλίγον ἔμπροσθεν secl. Badham
 Badham

b 2 δῆμοι A : δῆμον fecit A²

a 1 τὸν αὐτὸν λόγον secl.

5 ΑΘ. Οὐκοῦν τό γε μέγιστον ταῖς καταστάσεσιν τῶν πολιτειῶν ὑπῆρχεν ταῖς ἐν ταῖς τρισὶ πόλεσι νομοθετουμέναις, εἴτε οἱ βασιλῆς ἐνομοθέτουν εἴτ' ἄλλοι τιwές;

ΜΕ. Ποῖον;

ΑΘ. Τὸ βοηθοὺς γε εἶναι τὰς δύο ἐπὶ τὴν μίαν αἰ
10 πόλιw, τὴν τοῖς τεθείσιν νόμοις ἀπειθοῦσαν.

ΜΕ. Δῆλον.

c ΑΘ. Καὶ μὴν τοῦτό γε οἱ πολλοὶ προστάττουσιν τοῖς νομοθέταις, ὅπως τοιούτους θήσουσιν τοὺς νόμους οὓς ἐκόντες οἱ δῆμοι καὶ τὰ πλήθη δέξονται, καθάπερ ἂν εἴ τις γυμνασταῖς ἢ ἰατροῖς προστάττοι μεθ' ἡδονῆς θεραπεύειν τε
5 καὶ ἰᾶσθαι τὰ θεραπευόμενα σώματα.

ΜΕ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΑΘ. Τὸ δέ γ' ἐστὶν ἀγαπητὸν πολλάκις εἰ καὶ τις μετὰ λύπης μὴ μεγάλης δύναιτο εὐεκτικά τε καὶ ὑγιῆ σώματα ἀπεργάζεσθαι.

10 ΜΕ. Τί μὴν;

d ΑΘ. Καὶ τότε γε ἔτι τοῖς τότε ὑπῆρχεν οὐ σμικρὸν εἰς ῥαστώνην τῆς θέσεως τῶν νόμων.

ΜΕ. Τὸ ποῖον;

ΑΘ. Οὐκ ἦν τοῖς νομοθέταις ἡ μέγιστη τῶν μέμψεων,
5 ἰσότητα αὐτοῖς τινα κατασκευάζουσιν τῆς οὐσίας, ἢπερ ἐν ἄλλαις νομοθετουμέναις πόλεσι πολλαῖς γίγνεται, εἴαν τις ζητῆ γῆς τε κτήσιν κινεῖν καὶ χρεῶν διάλυσιν, ὁρῶν ὡς οὐκ ἂν δύναιτο ἄνευ τούτων γενέσθαι ποτὲ τὸ ἴσον ἰκανῶς· ὡς ἐπιχειροῦντι δὴ νομοθέτῃ κινεῖν τῶν τοιούτων τι πᾶς ἀπαντᾶ
e λέγων μὴ κινεῖν τὰ ἀκίνητα, καὶ ἐπαρᾶται γῆς τε ἀναδασμοὺς εἰσηγούμενον καὶ χρεῶν ἀποκοπᾶς, ὥστ' εἰς ἀπορίαν καθίστασθαι πάντ' ἄνδρα. τοῖς δὲ δὴ Δωριεῦσι καὶ τοῦθ' οὕτως ὑπῆρχεν καλῶς καὶ ἀνεμεσήτως, γῆν τε ἀναμφισ-
5 βητήτως διανέμεσθαι, καὶ χρέα μεγάλα καὶ παλαιὰ οὐκ ἦν.

c 1 Καὶ μὴν . . . c 10 Τί μὴν; secl. ci. Zeller d 6 ἄλλαις
scr. reccl. : ἀλλήλαις A L O d 9 τῶν . . . e 1 κινεῖν in marg. A² :
om. A¹

ΜΕ. Ἀληθῆ.

ΑΘ. Πῆ δὴ ποτε οὖν, ὦ ἄριστοι, κακῶς οὕτως αὐτοῖς ἐχώρησεν ἢ κατοίκισίς τε καὶ νομοθεσία;

ΜΕ. Πῶς δὴ καὶ τί μεμφόμενος αὐτῶν λέγεις;

685

ΑΘ. Ὅτι τριῶν γενομένων τῶν οἰκίσεων τὰ δύο αὐτῶν μέρη ταχὺ τήν τε πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους διέφθειρει, τὸ δὲ ἐν μόνον ἔμεινεν, τὸ τῆς ὑμετέρας πόλεως.

ΜΕ. Οὐ πάνν ῥάδιον ἐρωτᾶς.

5

ΑΘ. Ἀλλὰ μὴν δεῖ γε ἡμᾶς τοῦτο ἐν τῷ νῦν σκοποῦντας καὶ ἐξετάζοντας, περὶ νόμων παίζοντας παιδιὰν πρεσβυτικὴν σώφρονα, διελθεῖν τὴν ὁδὸν ἀλύπως, ὡς ἔφαμεν ἡνίκα ἠρχόμεθα πορεύεσθαι.

b

ΜΕ. Τί μὴν; καὶ ποιητέον γε ὡς λέγεις.

ΑΘ. Τίν' οὖν ἂν σκέψιν καλλίω ποιησαίμεθα περὶ νόμων ἢ τούτων οἱ ταύτας διακεκοσμήκασιν; ἢ πόλεων περὶ τίνων ἐνδοκιμωτέρων τε καὶ μειζρόνων κατοικήσεων σκοποίμεθ' ἄν;

5

ΜΕ. Οὐ ῥάδιον ἀντὶ τούτων ἐτέρας λέγειν.

ΑΘ. Οὐκοῦν ὅτι μὲν διεννοοῦντό γε οἱ τότε τὴν κατασκευὴν ταύτην οὐ Πελοποννήσῳ μόνον ἔσεσθαι βοηθὸν ἱκανήν, σχεδὸν δῆλον, ἀλλὰ καὶ τοῖς Ἑλλησι πᾶσιν, εἴ τις τῶν βαρβάρων αὐτοὺς ἀδικοῖ, καθάπερ οἱ περὶ τὸ Ἴλιον οἰκοῦντες τότε, πιστεύοντες τῇ τῶν Ἀσσυρίων δυνάμει τῇ περὶ Νῆινον γενομένην, θρασυνόμειοι τὸν πόλεμον ἠγειραν τὸν ἐπὶ Τροίαν. ἦν γὰρ ἔτι τὸ τῆς ἀρχῆς ἐκείνης σχῆμα τὸ σφωζόμενον οὐ σμικρόν· καθάπερ νῦν τὸν μέγαν βασιλέα φοβούμεθα ἡμεῖς, καὶ τότε ἐκείνην τὴν συσταθεῖσαν σύνταξιν ἐδέδισαν οἱ τότε. μέγα γὰρ ἔγκλημα πρὸς αὐτοὺς ἢ τῆς Τροίας ἄλωσις τὸ δεύτερον ἐγεγόνει· τῆς ἀρχῆς γὰρ τῆς ἐκείνων ἦν μόριον. πρὸς δὴ ταῦτ' ἦν πάντα ἢ τοῦ στρατοπέδου τοῦ τότε διανεμηθεῖσα εἰς τρεῖς πόλεις κατα-

c

5

d

e 8 κατοίκισις scr. recs.: κατοίκησις A L O b 5 κατοικήσεων
Stephanus: κατοικήσεων libri c 6 βασιλέα ÷ A c 7 σύνταξιν
A²: om. A (ut vid.) d 2 ταῦτ' ἦν Schneider: ταύτην A L O:
ταῦτα vulg.

σκευὴ μία ὑπὸ βασιλέων ἀδελφῶν, παίδων Ἑρακλέους,
 5 καλῶς, ὡς ἐδόκει, ἀνηρρημένη καὶ κατακεκοσμημένη καὶ
 διαφερόντως τῆς ἐπὶ τὴν Τροίαν ἀφικομένης. πρῶτον μὲν
 γὰρ τοὺς Ἑρακλείδας τῶν Πελοπιδῶν ἀμείνους ἡγοῦντο
 ἀρχόντων ἀρχοντας ἔχειν, ἔπειτ' αὐτὸ στρατόπεδον τοῦτο
 e τοῦ ἐπὶ Τροίαν ἀφικομένου διαφέρειν πρὸς ἀρετὴν· νεικη-
 κῆναι γὰρ τούτους, ἠττάσθαι δ' ὑπὸ τούτων ἐκείνους, Ἀχαιοὺς
 ὄντας ὑπὸ Δωριῶν. ἄρ' οὐχ οὕτως οἴομεθα καὶ τιμὴν διανοίᾳ
 ταύτῃ κατασκευάζεσθαι τοὺς τότε;

5 ΜΕ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΑΘ. Οὐκοῦν καὶ τὸ βεβαίως οἶεσθαι ταῦθ' ἔξειν εἰκὸς
 686 αὐτοὺς καὶ χρόνον τι' ἂν πολὺν μένειν, ἅτε κεκοινωνηκότας
 μὲν πολλῶν πόνων καὶ κινδύνων ἀλλήλοις, ὑπὸ γένους δὲ
 ἑνὸς τῶν βασιλέων ἀδελφῶν ὄντων διακεκοσμηθῆναι, πρὸς
 τούτοις δ' ἔτι καὶ πολλοῖς μάντεσι κεχρημένους εἶναι τοῖς
 5 τε ἄλλοις καὶ τῷ Δελφικῷ Ἀπόλλωνι;

ΜΕ. Πῶς δ' οὐκ εἰκός;

ΑΘ. Ταῦτα δὴ τὰ μεγάλα οὕτως προσδοκώμενα διέπτато,
 ὡς εἶοικε, τότε ταχύ, πλὴν ὅπερ εἵπομεν νυνδὴ σμικροῦ
 b μέρους τοῦ περὶ τὸν ὑμέτερον τόπον, καὶ τοῦτο δὴ πρὸς τὰ
 δύο μέρη πολεμοῦν οὐ πρόποτε πέπαυται μέχρι τὰ νῦν· ἐπεὶ
 γενομένη γε ἡ τότε διάνοια καὶ συμφωνήσασα εἰς ἓν, ἀνυ-
 πόστατον ἂν τινα δύναμιν ἔσχε κατὰ πόλεμον.

5 ΜΕ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΑΘ. Πῶς οὖν καὶ πῆ διώλετο; ἄρ' οὐκ ἄξιον ἐπισκοπεῖν
 τηλικούτου καὶ τοιούτου σύστημα ἤτις ποτὲ τύχη διέφθειρε;

ΜΕ. Σχολῆ γὰρ οὖν δὴ τις ἂν ἄλλο σκοπῶν, ἢ νόμους
 c ἢ πολιτείας ἄλλας θεάσαιτο σφζούσας καλὰ καὶ μεγάλα
 πράγματα ἢ καὶ τὸναντίον διαφθειρούσας τὸ παράπαν, εἰ
 ἀμελήσειε τούτων.

d 5 ὡς om. Stephanus d 7 πεδοπίδων A e 2 ἠττήσθαι
 Boeckh e 3 τιμὴ AL et γρ. O : τῆ A² (s. v.) O a 3 δια-
 κεκοσμηθῆναι A et γρ. O : διακεκοσμημένους L O a 4 χρημενους
 A : κεχρημένους fecit A² b 2 τὰ libri (ἐν ὄλοις ἀντιγράφοις in marg.
 O) : τοῦ Aldina

ΑΘ. Τοῦτο μὲν ἄρα, ὡς ἔοικεν, εὐτυχῶς πως ἐμβεβή-
καμέν γε εἰς τινα σκέψω ἱκανήν. 5

ΜΕ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΑΘ. Ἄρ' οὖν, ᾧ θαυμάσιε, λελήθαμεν ἄνθρωποι πάντες,
καὶ τὰ νῦν δὴ ἡμεῖς, οἰόμενοι μὲν ἐκάστοτέ τι καλὸν ὄραν
πρᾶγμα γενόμενον καὶ θαυμαστὰ ἂν ἐργασάμενον, εἴ τις ἄρα
ἠπιστήθη καλῶς αὐτῷ χρῆσθαι κατὰ τινα τρόπον, τὸ δὲ νῦν d
γε ἡμεῖς τάχ' ἂν ἴσως περὶ τοῦτο αὐτὸ οὔτ' ὀρθῶς διανοοί-
μεθα οὔτε κατὰ φύσιν, καὶ δὴ καὶ περὶ τὰ ἄλλα πάντες
πάντα, περὶ ᾧν ἂν οὔτω διανοηθῶσιν;

ΜΕ. Λέγεις δὲ δὴ τί, καὶ περὶ τίνος σοι φῶμεν μάλιστ' 5
εἰρησθαι τοῦτον τὸν λόγον;

ΑΘ. Ὁγαθέ, καὶ αὐτὸς ἐμαυτοῦ νυνδὴ κατεγέλασα.
ἀποβλέψας γὰρ πρὸς τοῦτον τὸν στόλον οὐ πέρι διαλεγό-
μεθα, ἔδοξέ μοι πάγκαλός τε εἶναι καὶ θαυμαστὸν κτήμα
παραπεσεῖν τοῖς Ἑλλησιν, ὅπερ εἶπον, εἴ τις ἄρα αὐτῷ τότε 10
καλῶς ἐχρήσατο. e

ΜΕ. Οὐκοῦν εὖ καὶ ἐχόντως νουν σύ τε πάντα εἶπες καὶ
ἐπηνέσαμεν ἡμεῖς;

ΑΘ. Ἴσως· ἐννοῶ γε μὴν ὡς πᾶς, ὃς ἂν ἴδῃ τι μέγα
καὶ δύναμιν ἔχον πολλὴν καὶ ῥώμην, εὐθύς ἔπαθε τοῦτο, ὡς 5
εἶπερ ἐπίσταιτο ὁ κεκτημένος αὐτῷ χρῆσθαι τοιούτῳ τε ὄντι
καὶ τηλικούτῳ, θαυμάστ' ἂν καὶ πολλὰ κατεργασάμενος
εὐδαιμονοῖ.

ΜΕ. Οὐκοῦν ὀρθὸν καὶ τοῦτο; ἢ πῶς λέγεις; 687

ΑΘ. Σκόπει δὴ ποῖ βλέπων ὁ τὸν ἔπαινον τοῦτον περὶ
ἐκάστου τιθέμενος ὀρθῶς λέγει· πρῶτον δὲ περὶ αὐτοῦ τοῦ
νῦν λεγομένου, πῶς, εἰ κατὰ τρόπον ἠπιστήθησαν τάξαι τὸ
στρατόπεδον οἱ τότε διακοσμοῦντες, τοῦ καιροῦ πως ἂν 5
ἔτυχον; ἄρ' οὐκ εἰ συνέστησάν τε ἀσφαλῶς αὐτὸ διέσφζόν
τε εἰς τὸν αἰὲ χρόνον, ὥστε αὐτούς τε ἐλευθέρους εἶναι καὶ

d 4 περὶ ÷ Α e 6 ον Α : ὄντι fecit A² a 4 πῶς] πως Hermann
(et mox a 5 πῶς) a 7 τε Ο : γε Α et γ s. v. Ο

ἄλλων ἄρχοντας ὦν βουλευθεῖεν, καὶ ὅλως ἐν ἀνθρώποις πᾶσι
 b καὶ Ἕλλησι καὶ βαρβάροις πράττειν ὅτι ἐπιθυμοῖεν αὐτοί
 τε καὶ οἱ ἔκγονοι; μῶν οὐ τούτων χάριν ἐπαινοῖεν ἄν;

ME. Πάνυ μὲν οὖν.

AΘ. Ἄρ' οὖν καὶ ὅς ἂν ἰδὼν πλοῦτον μέγαν ἢ τιμὰς
 5 διαφερούσας γένους, ἢ καὶ ὅτιοῦν τῶν τοιούτων, εἶπη ταῦτα
 ταῦτα, πρὸς τοῦτο βλέπων εἶπεν, ὡς διὰ τοῦτο αὐτῷ γενησό-
 μενα ὦν ἂν ἐπιθυμῇ πάντα ἢ τὰ πλείεστα καὶ ὅσα ἀξιώτατα
 λόγου;

ME. Ἐοικε γοῦν.

c AΘ. Φέρε δὴ, πάντων ἀνθρώπων ἐστὶ κοινὸν ἐπιθύμημα
 εἶναι τὸ εἶναι ὑπὸ τοῦ λόγου δηλούμενον, ὡς αὐτὸς φησιν ὁ
 λόγος;

ME. Τὸ ποῖον;

5 AΘ. Τὸ κατὰ τὴν τῆς αὐτοῦ ψυχῆς ἐπίταξιν τὰ γιγνό-
 μενα γίγνεσθαι, μάλιστα μὲν ἅπαντα, εἰ δὲ μή, τὰ γε
 ἀνθρώπινα.

ME. Τί μὴν;

AΘ. Οὐκοῦν ἐπέειπερ βουλόμεθα πάντες τὸ τοιοῦτον
 10 αἰεὶ, παῖδες τε ὄντες καὶ ἄνδρες πρεσβῦται, τοῦτ' αὐτὸ καὶ
 εὐχοίμεθ' ἂν ἀναγκαίως διὰ τέλους;

ME. Πῶς δ' οὔ;

d AΘ. Καὶ μὴν τοῖς γε φίλοις που συνευχοίμεθ' ἂν ταῦτα
 ἅπερ ἐκεῖνοι ἑαυτοῖσιν.

ME. Τί μὴν;

AΘ. Φίλος μὲν υἱὸς πατρί, παῖς ὦν ἀνδρί.

5 ME. Πῶς δ' οὔ;

AΘ. Καὶ μὴν ὦν γ' ὁ παῖς εὐχεται ἑαυτῷ γίγνεσθαι,
 πολλὰ δὲ πατὴρ ἀπεύξαιτ' ἂν τοῖς θεοῖς μηδαμῶς κατὰ τὰς
 τοῦ νέου εὐχὰς γίγνεσθαι.

ME. Ὅταν ἀνόητος ὦν καὶ ἔτι νέος εὐχεται, λέγεις;

b 2 ἐπαινοῖεν Ast : ἐπιθυμοῖεν libri c 10 ἄνδρες A L γρ. O :
 ἄνδρες καὶ O c 11 εὐχοίμεθ' ἂν] εὐχοίμεθα A : εὐχόμεθα L O
 d 2 ἑαυτοῖσιν A γρ. O : αὐτοῖς L O d 6 ὦν γ' A O : ὦν A² γρ. O

ΑΘ. Καὶ ὅταν γε ὁ πατὴρ ὦν γέρων ἢ καὶ σφόδρα νεα- 10
 νίας, μηδὲν τῶν καλῶν καὶ τῶν δικαίων γινώσκων, εὔχεται e
 μάλα προθύμως ἐν παθήμασιν ἀδελφοῖς ὦν τοῖς γενομένοις
 Θησεῖ πρὸς τὸν δυστυχῶς τελευτήσαντα Ἴππόλυτον, ὁ δὲ
 παῖς γινώσκῃ, τότε, δοκεῖς, παῖς πατρὶ συνενύξεται;

ΜΕ. Μαρθάνω ὁ λέγεις. λέγειν γάρ μοι δοκεῖς ὡς οὐ 5
 τοῦτο εὐκτέον οὐδὲ ἐπεικτέον, ἔπεισθαι πάντα τῇ ἑαυτοῦ βου-
 λήσει, τὴν βούλησιν δὲ πολὺ μᾶλλον τῇ ἑαυτοῦ φρονήσει
 τοῦτο δὲ καὶ πόλιω καὶ ἕνα ἡμῶν ἕκαστον καὶ εὐχέσθαι δεῖν
 καὶ σπεύδειν, ὅπως νοῦν ἔξει.

ΑΘ. Ναί, καὶ δὴ καὶ πολιτικόν γε ἄνδρα νομοθέτην ὡς 688
 αἰεὶ δεῖ πρὸς τοῦτο βλέποντα τιθέναι τὰς τάξεις τῶν νόμων,
 αὐτὸς τε ἐμνήσθην καὶ ὑμᾶς ἐπαναμνήσκω, κατ' ἀρχὰς εἰ
 μεμνήμεθα τὰ λεχθέντα, ὅτι τὸ μὲν σφῶν ἦν παρακείμεμα
 ὡς χρεῶν εἶη τὸν ἀγαθὸν νομοθέτην πάντα πολέμον χάριν 5
 τὰ νόμιμα τιθέναι, τὸ δὲ ἐμὸν ἔλεγον ὅτι τοῦτο μὲν πρὸς
 μίαν ἀρετὴν οὐσῶν τεττάρων κελεύοι τίθεσθαι τοὺς νόμους,
 δέοι δὲ δὴ πρὸς πᾶσαν μὲν βλέπειν, μάλιστα δὲ καὶ πρὸς b
 πρώτην τὴν τῆς συμπάσης ἡγεμόνα ἀρετῆς, φροῖνησις δ' εἶη
 τοῦτο καὶ νοῦς καὶ δόξα μετ' ἔρωτός τε καὶ ἐπιθυμίας τούτοις
 ἐπομένης. ἦκει δὴ πάλιν ὁ λόγος εἰς ταυτόν, καὶ ὁ λέγων
 ἐγὼ νῦν λέγω πάλιν ἄπερ τότε, εἰ μὲν βούλεσθε, ὡς παίζων, 5
 εἰ δ', ὡς σπουδάζων, ὅτι δὴ φημι εὐχῇ χρῆσθαι σφαλερὸν
 εἶναι νοῦν μὴ κεκτημένον, ἀλλὰ τὰναντία ταῖς βουλήσεσιν
 οἱ γίνεσθαι. σπουδάζοιτα δ' εἴ με τιθέναι βούλεσθε, c
 τίθετε· πάνν γὰρ οὖν προσδοκῶ νῦν ὑμᾶς εὐρήσειν, τῷ λόγῳ
 ἐπομένους ὃν ὀλίγον ἔμπροσθε προουθέμεθα, τῆς τῶν βασι-
 λέων τε φθορᾶς καὶ ὅλου τοῦ διανοήματος οὐ δειλίαν οὔσαν

d 10 ἢ om. A sed s. v. add. A² e 6 εὐκτέον A (ut vid.) O :
 εὐκταῖον A² et ai s. v. O e 7 γρ. πολὺ in marg. A L O : μηδὲν
 A L O (δὲ ÷ ÷ ÷ μηδὲν A) a 4 παρακείμεμα A L O : παρακέλευσμα
 A² (σ s. v.) b 1 καὶ om. Stob. b 2 τὴν] καὶ Stob. b 4 ὁ
 λέγων ἐγὼ] ἀλλαχοῦ καὶ ὁ ἔλεγον ἐγὼ· οὐκ εἶ in marg. O b 6 εἰ δ'
 Boeckh : εἴθ' libri b 7 ἀλλὰ] ἀλλ' ἢ Badham c 3 βασιλέων]
 βασιλειῶν Boeckh

5 τὴν αἰτίαν, οὐδ' ὅτι τὰ περὶ τὸν πόλεμον οὐκ ἠπίσταντο
 ἄρχοντες τε καὶ οὓς προσήκεν ἄρχεσθαι, τῇ λοιπῇ δὲ πάσῃ
 κακίᾳ διεφθαρμένα, καὶ μάλιστα τῇ περὶ τὰ μέγιστα τῶν
 d ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἀμαθία. ταῦτ' οὖν ὡς οὕτω γέγονε
 περὶ τὰ τότε, καὶ νῦν, εἴ που, γίγνεται, καὶ ἐς τὸν ἔπειτα
 χρόνον οὐκ ἄλλως συμβήσεται, ἐὰν βούλησθε, πειράσομαι
 ἰὼν κατὰ τὸν ἐξῆς λόγον ἀνευρίσκειν τε καὶ ὑμῖν δηλοῦν
 5 κατὰ δύναμιν ὡς οὖσιν φίλοις.

ΚΛ. Λόγῳ μὲν τοίνυν σε, ᾧ ξένε, ἐπαινεῖν ἐπαχθέστερον,
 ἔργῳ δὲ σφόδρα ἐπαινεσόμεθα· προθύμως γὰρ τοῖς λεγο-
 μένοις ἐπακολουθήσομεν, ἐν οἷς ὁ γε ἐλεύθερος ἐπαινῶν
 καὶ μὴ μάλιστ' ἐστὶν καταφανής.

e ΜΕ. Ἄριστ', ᾧ Κλειμία, καὶ ποιῶμεν ἃ λέγεις.

ΚΛ. Ἔσται ταῦτα, ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ. λέγε μόνον.

ΑΘ. Φαμέν δή νυν, καθ' ὁδὸν ἰόντες τὴν λοιπὴν τοῦ
 λόγου, τὴν μεγίστην ἀμαθίαν τότε ἐκείνην τὴν δύναμιν
 5 ἀπολέσαι καὶ νῦν ταῦτόν τοῦτο πεφυκέναι ποιεῖν, ὥστε τὸν
 γε νομοθέτην, εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, πειρατέον ταῖς πόλεσιν
 φρόνησιν μὲν ὅσῃν δυνατὸν ἐμποιεῖν, τὴν δ' ἄνοιαν ὅτι
 μάλιστα ἐξαιρεῖν.

ΚΛ. Δηλον.

689 ΑΘ. Τίς οὖν ἡ μεγίστη δικαίως ἂν λέγοιτο ἀμαθία;
 σκοπεῖτε εἰ συνδόξει καὶ σφῶν λεγόμενον· ἐγὼ μὲν δὴ τὴν
 τοιάνδε τίθεμαι.

ΚΛ. Ποίαν;

5 ΑΘ. Τὴν ὅταν τῷ τι δόξαν καλὸν ἢ ἀγαθὸν εἶναι μὴ φιλῆ
 τοῦτο ἀλλὰ μισῆ, τὸ δὲ πονηρὸν καὶ ἄδικον δοκοῦν εἶναι
 φιλῆ τε καὶ ἀσπάζηται. ταύτην τὴν διαφωνίαν λύπης τε
 καὶ ἡδονῆς πρὸς τὴν κατὰ λόγον δόξαν ἀμαθίαν φημὶ εἶναι

ε 6 προσήκεν scr. recc. : προσήκειν A O d 2 (γίγνεται), γίγνεται
 ci. Bekker d 8 ἐλευθέρως Ast e 3 δῆ] δὲ δῆ Stob. e 6 γε
 Stob. : τε A O εἰ τοῦθ' Stob. : εἴθ' A et pr. O e 7 ἄνοιαν
 libri cum Stob. : ἄνοιαν Boeckh (ignorantiam Ficinus) (et mox b 3)
 a 5 δόξαν scr. recc. (et fort. pr. A) : δόξη A² L O Stob. a 7 τὴν
 om. Stob.

τὴν ἐσχάτην, μεγίστην δέ, ὅτι τοῦ πλήθους ἐστὶ τῆς ψυχῆς·
 τὸ γὰρ λυπούμενον καὶ ἠδόμενον αὐτῆς ὅπερ δῆμος τε καὶ **b**
 πλήθος πόλεώς ἐστιν. ὅταν οὖν ἐπιστήμαις ἢ δόξαις ἢ λόγῳ
 ἐναντιῶται, τοῖς φύσει ἀρχικοῖς, ἢ ψυχῇ, τοῦτο ἄνοϊαν προσ-
 αγορεύω, πόλεώς τε, ὅταν ἄρχουσιν καὶ νόμοις μὴ πείθεται
 τὸ πλήθος, ταῦτόν, καὶ δὴ καὶ ἐνὸς ἀνδρός, ὅπότεν καλοὶ ἐν **5**
 ψυχῇ λόγοι ἐνόητες μηδὲν ποιῶσιν πλέον ἀλλὰ δὴ τούτοις
 πᾶν τούναντίον, ταύτας πάσας ἀμαθίας τὰς πλημμελεστάτας
 ἔγωγ' ἂν θείην πόλεώς τε καὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πολιτῶν, ἀλλ' **c**
 οὐ τὰς τῶν δημιουργῶν, εἰ ἄρα μου καταμανθάνετε, ᾧ ξένοι,
 ὁ λέγω.

ΚΑ. Μανθάνομέν τε, ᾧ φίλε, καὶ συγχωροῦμεν ἅ
 λέγεις. **5**

ΑΘ. Τοῦτο μὲν τοίνυν οὕτω κείσθω δεδογμένον καὶ λεγόμε-
 νον, ὡς τοῖς ταῦτ' ἀμαθαίνουσι τῶν πολιτῶν οὐδὲν ἐπι-
 τρεπτόν ἀρχῆς ἐχόμενον καὶ ὡς ἀμαθέσιν ὀνειδιστέον, ἂν
 καὶ πάνν λογιστικοὶ τε ᾧσι καὶ πάντα τὰ κομφᾶ καὶ ὅσα
 πρὸς τάχος τῆς ψυχῆς πεφυκότα διαπεπονημένοι ἔπαντα, **d**
 τοὺς δὲ τούναντίον ἔχοντας τούτων ὡς σοφούς τε προσρητέον,
 ἂν καὶ τὸ λεγόμενον μήτε γράμματα μήτε νεῖν ἐπίστωνται,
 καὶ τὰς ἀρχὰς δοτέον ὡς ἔμφροσιν. / πῶς γὰρ ἂν, ᾧ φίλοι, ἄνευ
 συμφωνίας γένοιτ' ἂν φρονήσεως καὶ τὸ μικρότατον εἶδος; **5**
 οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἢ καλλίστη καὶ μεγίστη τῶν συμφωνιῶν
 μεγίστη δικαιοτάτ' ἂν λέγοιτο σοφία, ἧς ὁ μὲν κατὰ λόγον
 ζῶν μέτοχος, ὁ δὲ ἀπολειπόμενος οἰκοφθόρος καὶ περὶ πόλιν
 οὐδαμῇ σωτήρ ἀλλὰ πᾶν τούναντίον ἀμαθαίνων εἰς ταῦτα
 ἐκάστοτε φανεῖται. ταῦτα μὲν οὖν, καθάπερ εἴπομεν ἄρτι, **e**
 λελεγμένα τεθήτω ταύτη.

ΚΑ. Κείσθω γὰρ οὖν.

a 9 τὴν ÷ A b 5 καὶ δὴ A Eus. Stob. : δὴ O (sed γρ. καὶ)
 c 2 μου A Eus. : που Stob. : ἐμοῦ O (sed γρ. μου) c 4 ἂ | δ Eus.
 c 7 ταῦτ' ἀμαθαίνουσι in marg. a³ : ταῦτα ἀμαθαίνουσι Eus. : εἰς ταῦτα
 ἀμαθαίνουσι Stob. : ταῦτα μανθάνουσι A L O d 2 τούτων libri
 cum Stob. : τούτοις Eus. (τούτους Theod.)

ΑΘ. Ἄρχοντας δὲ δὴ καὶ ἀρχομένους ἀναγκαῖον ἐν ταῖς
5 πόλεσιν εἶναί που.

ΚΛ. Τί μῆν;

690 ΑΘ. Εἶεν· ἀξιώματα δὲ δὴ τοῦ τε ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι
ποῦδ' ἐστὶ καὶ πόσα, ἐν τε πόλεσιν μεγάλας καὶ σμικραῖς ἐν τε
οἰκίαις ὡσαύτως; ἄρ' οὐχὶ ἐν μὲν τό τε πατρὸς καὶ μητρός; καὶ
ὄλως γονέας ἐγγόνων ἄρχειν ἀξίωμα ὀρθὸν πανταχοῦ ἂν εἴη;

5 ΚΛ. Καὶ μάλα.

ΑΘ. Τούτῳ δέ γε ἐπόμενον γενναίους ἀγεννῶν ἄρχειν·
καὶ τρίτον ἔτι τούτοις συνέπεται τὸ πρεσβυτέρους μὲν ἄρχειν
δεῖν, νεωτέρους δὲ ἄρχεσθαι.

ΚΛ. Τί μῆν;

b ΑΘ. Τέταρτον δ' αὖ δούλους μὲν ἄρχεσθαι, δεσπότης δὲ
ἄρχειν.

ΚΛ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΑΘ. Πέμπτον γε οἶμαι τὸ κρεῖττονα μὲν ἄρχειν, τὸν
5 ἥττω δὲ ἄρχεσθαι.

ΚΛ. Μάλα γε ἀναγκαῖον ἀρχὴν εἶρηκας.

ΑΘ. Καὶ πλείστην γε ἐν σύμπασι τοῖς ζώοις οὔσαν καὶ
κατὰ φύσιν, ὡς ὁ Θηβαῖος ἔφη ποτὲ Πίνδαρος. τὸ δὲ
μέγιστον, ὡς ἔοικεν, ἀξίωμα ἔκτον ἂν γίγνοιτο, ἔπεσθαι μὲν
10 τὸν ἀνεπιστήμονα κελεῖον, τὸν δὲ φρονούντα ἠγχιεῖσθαι τε καὶ
c ἄρχειν. καίτοι τοῦτό γε, ὦ Πίνδαρε σοφώτατε, σχεδὸν οὐκ ἂν
παρὰ φύσιν ἔγωγε φαίην γίγνεσθαι, κατὰ φύσιν δέ, τὴν τοῦ
νόμου ἐκόντων ἀρχὴν ἀλλ' οὐ βίαιον πεφυκυῖαν.

ΚΛ. Ὅρθότατα λέγεις.

5 ΑΘ. Θεοφιλή δέ γε καὶ εὐτυχῆ τινα λέγοντες ἐβδόμην
ἀρχὴν, εἰς κληρόν τινα προάγομεν, καὶ λαχόντα μὲν ἄρχειν,
δυσκληροῦντα δὲ ἀπιόντα ἄρχεσθαι τὸ δικαιοτάτον εἶναί
φαιμεν.

e 4 δὲ O Stob. et δ s. v. A²: τε A a 2 ἐν τε οἰκίαις] καὶ οἰκίαις
Stob. b 4 καὶ πέμπτον γε Stob. τὸ A O: τὸν Stob. τὸν om.
pr. O Stob. et punct. not. A² (ἥττωνα Stob.) b 6 ἀναγκαῖον A (sed
a supra o A²): ἀναγκαῖαν L (ut vid.) O Stob.

ΚΛ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΑΘ. “Ὁρᾶς δὴ,” φαίμεν ἄν, “ὧ νομοθέτα,” πρὸς τινα **d**
παίζοντες τῶν ἐπὶ νόμων θέσιν ἰόντων ῥαδίως, “ὅσα ἐστὶ
πρὸς ἄρχοντας ἀξιώματα, καὶ ὅτι πεφυκότα πρὸς ἄλληλα
ἐναντίως; νῦν γὰρ δὴ στάσεων πηγὴν τινα ἀνηυρήκαμεν ἡμεῖς,
ἦν δεῖ σε θεραπεύειν. πρῶτον δὲ μεθ’ ἡμῶν ἀνάσκεψαι πῶς **5**
τε καὶ τί παρὰ ταῦτα ἀμαρτύντες οἱ περὶ τὴν Ἄργος καὶ Μεσ-
σήνην βασιλῆς αὐτοὺς ἅμα καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων δύναμιν,
οὔσαν θαυμαστὴν ἐν τῷ τότε χρόνῳ, διέφθειραν. ἄρ’ οὐκ **e**
ἀγνοήσαντες τὸν Ἡσίοδον ὀρθότατα λέγοντα ὡς τὸ ἥμισυ
τοῦ παντὸς πολλάκις ἐστὶ πλέον; ὁπότεν ἦ τὸ μὲν ὅλον
λαμβάνειν ζημιῶδες, τὸ δ’ ἥμισυ μέτριον, τότε τὸ μέτριον
τοῦ ἀμέτρου πλέον ἡγήσατο, ἅμεινον ὃν χείρονος.” **5**

ΚΛ. Ὁρθότατά γε.

ΑΘ. Πότερον οὖν οἰόμεθα περὶ βασιλείας τοῦτ’ ἐγγιγνό-
μενον ἐκάστοτε διαφθείρειν πρότερον, ἢ ἐν τοῖσιν δῆμοις;

ΚΛ. Τὸ μὲν εἰκὸς καὶ τὸ πολὺ, βασιλείων τοῦτ’ εἶναι **691**
νόσημα ὑπερηφάνως ζώντων διὰ τρυφάς.

ΑΘ. Οὐκοῦν δῆλον ὡς πρῶτον τοῦτο οἱ τότε βασιλῆς
ἔσχον, τὸ πλεονεκτεῖν τῶν τεθέντων νόμων, καὶ ὁ λόγῳ τε
καὶ ὄρκῳ ἐπήνεσαν, οὐ συνεφώνησαν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἡ δια- **5**
φωνία, ὡς ἡμεῖς φαμεν, οὔσα ἀμαθία μεγίστη, δοκοῦσα δὲ
σοφία, πάντ’ ἐκεῖνα διὰ πλημμέλειαν καὶ ἀμουσίαν τὴν
πικρὰν διέφθειρεν;

ΚΛ. Ἐοικε γοῦν.

ΑΘ. Εἶεν· τί δὴ τὸν νομοθέτην ἔδει τότε τιθέντα εὐ- **b**
λαβηθῆναι τούτου περὶ τοῦ πάθους τῆς γενέσεως; ἄρ’ ὧ
πρὸς θεῶν νῦν μὲν οὐδὲν σοφὸν γινῶναι τοῦτο οὐδ’ εἰπεῖν
χαλεπὸν, εἰ δὲ προῖδεῖν ἦν τότε, σοφώτερος ἂν ἦν ἡμῶν ὁ
προῖδών; **5**

d 3 ὅτι A et in marg. LO: ὅσα LO πρὸς] περὶ Madvig
d 6 ἀμαρτύντες AL et corr. O: ἀμαρτάνοντες O e 3 ὁπότεν . . .
e 5 χείρονος secl. Hermann

ΜΕ. Τὸ ποῖον δὴ λέγεις;

ΑΘ. Εἰς τὸ γεγονὸς παρ' ὑμῖν, ᾧ Μέγιστε, ἔστιν νῦν γε κατιδόντα γινῶναι, καὶ γινόντα εἰπεῖν ῥάδιον, ὃ τότε ἔδει γίγνεσθαι.

10 ΜΕ. Σαφέστερον ἔτι λέγε.

ΑΘ. Τὸ τοίνυν σαφέστατον ἂν εἴη τὸ τοιόνδε.

ΜΕ. Τὸ ποῖον;

c ΑΘ. Ἐάν τις μείζονα διδῶ τοῖς ἐλάττοσι [δύναμιν] παρῆς τὸ μέτριον, πλοίοις τε ἰστία καὶ σώμασιν τροφήν
 v καὶ ψυχαῖς ἀρχάς, ἀνατρέπεται που πάντα, καὶ ἐξυβρίζοντα τὰ μὲν εἰς νόσους θεῖ, τὰ δ' εἰς ἔκγονον ὕβρεως ἀδικίαν.
 5 τί οὖν δὴ ποτε λέγομεν; ἀρά γε τὸ τοιόνδε, ὡς Οὐκ ἔστ', ᾧ φίλοι ἄνδρες, θνητῆς ψυχῆς φύσις ἣτις ποτὲ δυνήσεται τὴν μεγίστην ἐν ἀνθρώποις ἀρχὴν φέρειν νέα καὶ ἀνυπεύ-
 d θυνος, ὥστε μὴ τῆς μεγίστης νόσου ἀνοίας πληρωθεῖσα αὐτῆς τὴν διάνοιαν, μῖσος ἔχειν πρὸς τῶν ἐγγύτατα φίλων, ὃ γενόμενον ταχὺ διέφθειρεν αὐτὴν καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἠφάνισεν αὐτῆς; τοῦτ' οὖν εὐλαβηθῆναι γνόντας τὸ μέτριον
 5 μεγάλων νομοθετῶν. ὡς οὖν δὴ τότε γενόμενον, νῦν ἔστιν μετριώτατα τοπάσαι· τὸ δ' ἔοικεν εἶναι—

ΜΕ. Τὸ ποῖον;

ΑΘ. Θεὸς εἶναι κηδόμενος ὑμῶν τις, ὃς τὰ μέλλοντα προορῶν, δίδυμον ὑμῖν φυτεύσας τὴν τῶν βασιλέων γένεσιν
 e ἐκ μονογενοῦς, εἰς τὸ μέτριον μᾶλλον συνέστειλε. καὶ μετὰ τοῦτο ἔτι φύσις τις ἀνθρωπίνη μεμειγμένη θεῖα τινὶ δυνάμει, κατιδοῦσα ὑμῶν τὴν ἀρχὴν φλεγμαίνουσαν ἔτι, μείγνυσιν τὴν
 692 κατὰ γῆρας σώφρονα δύναμιν τῇ κατὰ γένος αὐθάδει ῥώμῃ, τὴν τῶν ὀκτῶ καὶ εἴκοσι γερόντων ἰσόψηφον εἰς τὰ μέγιστα τῇ τῶν βασιλέων ποιήσασα δυνάμει. ὁ δὲ τρίτος σωτήρ

c 1 δύναμιν om. Stob. c 2 παρῆς A² O Stob.: παρῆς A
 c 4 θεῖ libri cum Stob.: θεῖ ÷ ÷ ÷ ÷ A: γρ. πίπτει in marg. A L O
 c 5 λέγομεν] γρ. λέγω O d 1 ἀνοίας Ast d 5 ante νῦν distinxi
 d 6 τοπάσαι· τὸ δ' scripsi: τοπάσαι, τόδ' vulg. d 8 εἶναι] οἶμαι
 Aldina a 1 γῆρας A et γρ. O: ἀγορὰς O

ὑμῖν ἔτι σπαργῶσαν καὶ θυμουμένην τὴν ἀρχὴν ὀρώων, οἷον
 ψάλιον ἐνέβαλεν αὐτῇ τὴν τῶν ἐφόρων δύναμιν, ἐγγὺς τῆς 5
 κληρωτῆς ἀγαγὼν δυνάμεως· καὶ κατὰ δὴ τοῦτου τὸν λόγον
 ἢ βασιλεία παρ' ὑμῖν, ἐξ ὧν ἔδει σύμμεικτος γενομένη καὶ
 μέτρον ἔχουσα, σωθείσα αὐτὴ σωτηρίας τοῖς ἄλλοις γέγονεν
 αἰτία. ἐπεὶ ἐπὶ γε Τημένω καὶ Κρεσφόιτη καὶ τοῖς τότε b
 νομοθέταις, οἵτινες ἄρα ἦσαν νομοθετοῦντες, οὐδ' ἢ Ἀρι-
 στοδήμου μερὶς ἐσώθη ποτ' ἄν—οὐ γὰρ ἰκανῶς ἦσαν νομο-
 θεσίας ἔμπειροι· σχεδὸν γὰρ οὐκ ἄν ποτ' ᾤθησαν ὄρκους
 μετριάσαι ψυχὴν νέαν, λαβοῦσαν ἀρχὴν ἐξ ἧς δυνατὸν ἦν 5
 τυραννίδα γενέσθαι—νῦν δ' ὁ θεὸς ἔδειξεν οἷαν ἔδει καὶ
 δεῖ δὴ τὴν μενοῦσαν μάλιστα ἀρχὴν γίνεσθαι. τὸ δὲ παρ'
 ἡμῶν γιγνώσκεισθαι ταῦτα, ὅπερ εἶπον ἔμπροσθεν, νῦν μὲν c
 γειόμενον οὐδὲν σοφόν—ἐκ γὰρ παραδείγματος ὁρᾶν γεγο-
 νότος οὐδὲν χαλεπόν—εἰ δ' ἦν τις προορώων τότε ταῦτα καὶ
 δυνάμενος μετριάσαι τὰς ἀρχὰς καὶ μίαν ἐκ τριῶν ποιῆσαι,
 τὰ τε νοηθέντα ἂν καλὰ τότε πάντα ἀπέσσωσε καὶ οὐκ ἄν 5
 ποτε ὁ Περσικὸς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς στόλος
 ἂν ὤρμησε, καταφρονήσας ὡς ὄντων ἡμῶν βραχέος ἀξίω.

Κ.Λ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΑΘ. Αἰσχυρῶς γοῦν ἡμύναντο αὐτούς, ᾧ Κλειυία. τὸ δ' d
 αἰσχυρὸν λέγω οὐχ ὡς οὐ νικῶντές γε οἱ τότε καὶ κατὰ γῆν
 καὶ κατὰ θάλατταν καλὰς νενικήκασι μάχας· ἀλλὰ ὅ φημι
 αἰσχυρὸν τότ' εἶναι, τότε λέγω, τὸ πρῶτον μὲν ἐκείνων τῶν
 πόλεων τριῶν οὐσῶν μίαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀμύναι, τῶ 5
 δὲ δύο κακῶς οὕτως εἶναι διεφθαρμένα, ὥστε ἢ μὲν καὶ
 Λακεδαίμονα διεκώλυεν ἐπαμύνειν αὐτῇ, πολεμοῦσα αὐτῇ
 κατὰ κράτος, ἢ δ' αὖ πρωτεύουσα ἐν τοῖς τότε χρόνοις τοῖς
 περὶ τὴν διανομὴν, ἢ περὶ τὸ Ἄργος, παρακαλουμένη ἀμύ- e
 νειν τὸν βάρβαρον οὐθ' ὑπήκουσεν οὐτ' ἤμυνεν. πολλὰ δὲ
 λέγων ἂν τις τὰ τότε γειόμενα περὶ ἐκείνου τὸν πόλεμον,

b 7 μενοῦσαν scr. Ven. 184 : μὲν οὔσαν A L O : in marg. ἴσως μένου-
 σαν a³ c 6 στόλος ἂν A O : ἔν στόλος corr. O vulg.

τῆς Ἑλλάδος οὐδαμῶς εὐσχήμονα ἂν κατηγοροῖ· οὐδ' αὖ
 5 ἀμύνασθαι τὴν γε Ἑλλάδα λέγων ὀρθῶς ἂν λέγοι, ἀλλ' εἰ
 μὴ τό τε Ἀθηναίων καὶ τὸ Λακεδαιμονίων κοινῇ διανοήμα
 693 ἤμυνεν τὴν ἐπιούσαν δουλείαν, σχεδὸν ἂν ἦδη πάντ' ἦν με-
 μειγμένα τὰ τῶν Ἑλλήνων γένη ἐν ἀλλήλοις, καὶ βάρβαρα
 ἐν Ἑλλησι καὶ Ἑλληνικὰ ἐν βαρβάροις, καθάπερ ὦν Πέρσαι
 τυραννοῦσι τὰ νῦν διαπεφορημένα καὶ συμπεφορημένα κακῶς
 5 ἐσπαρμένα κατοικεῖται. ταῦτ', ὧ Κλεινία καὶ Μέγилле,
 ἔχομεν ἐπιτιμᾶν τοῖς τε πάλαι πολιτικοῖς λεγομένοις καὶ
 νομοθέταις καὶ τοῖς νῦν, ἵνα τὰς αἰτίας αὐτῶν ἀναζητοῦντες,
 b ἀνευρίσκωμεν τί παρὰ ταῦτα ἔδει πράττειν ἄλλο· οἷον δὴ
 καὶ τὸ παρὸν εἴπομεν, ὡς ἄρα οὐ δεῖ μεγάλας ἀρχὰς οὐδ'
 αὖ ἀμείκτους νομοθετεῖν, διανοηθέντας τὸ τοιούδε, ὅτι πόλιν
 ἐλευθέραν τε εἶναι δεῖ καὶ ἔμφρονα καὶ ἑαυτῇ φίλην, καὶ
 5 τὸν νομοθετοῦντα πρὸς ταῦτα βλέποντα δεῖ νομοθετεῖν. μὴ
 θαυμάσωμεν δὲ εἰ πολλάκις ἦδη προθέμενοι ἅττα, εἰρήκαμεν
 ὅτι πρὸς ταῦτα δεῖ νομοθετεῖν βλέποντα τὸν νομοθέτην,
 c τὰ δὲ προτεθέντα οὐ ταῦτ' ἡμῖν φαίνεται ἐκάστοτε· ἀλλὰ
 ἀναλογίζεσθαι χρή, ὅταν πρὸς τὸ σωφρονεῖν φῶμεν δεῖν
 βλέπειν, ἢ πρὸς φρόνησιν ἢ φιλίαν, ὡς ἔσθ' οὗτος ὁ σκοπὸς
 οὐχ ἕτερος ἀλλ' ὁ αὐτός, καὶ ἄλλα δὴ πολλὰ ἡμᾶς τοιαῦτα
 5 ἂν γίνηται ῥήματα μὴ διαταραττέτω.

Κ.Λ. Πειρασόμεθα ποιεῖν οὕτως ἐπανιόντες τοὺς λόγους·
 καὶ νῦν δὴ τὸ περὶ τῆς φιλίας τε καὶ φρονήσεως καὶ ἐλευ-
 θερίας, πρὸς ὅτι βουλόμενος ἔμελλες λέγειν δεῖν σι οχάζεσθαι
 d τὸν νομοθέτην, λέγε.

| ΑΘ. Ἄκουσον δὴ νυν. εἰσὶν πολιτειῶν οἷον μητέρες δύο
 τινές, ἐξ ὧν τὰς ἄλλας γεγενῆσθαι λέγων ἂν τις ὀρθῶς λέγοι,
 καὶ τὴν μὲν προσαγορεύειν μοναρχίαν ὀρθόν, τὴν δ' αὖ δη-
 5 μοκρατίαν, καὶ τῆς μὲν τὸ Περσῶν γένος ἄκρον ἔχειν, τῆς
 δὲ ἡμᾶς· αἱ δ' ἄλλαι σχεδὸν ἅπασαι, καθάπερ εἶπον, ἐκ

a 5 ἐσπαρμένα secl. Cobet c 2 πρὸς τὸ σωφρονεῖν secl. Schanz
 c 3 ἢ πρὸς Α² (ἢ s. v.) : πρὸς Α Ο c 6 πειρασόμεθα Α Ο : πειρασώ-
 μεθα Α' d 5 περσῶν | ÷ γένος Α

τούτων εἰσὶ διαπεποικιλμένοι. δεῖ δὴ οὖν καὶ ἀναγκαῖον μεταλαβεῖν ἀμφοῖν τούτων, εἴπερ ἐλευθερία τ' ἔσται καὶ φιλία μετὰ φρονήσεως· ὁ δὲ βούλεται ἡμῖν ὁ λόγος προσ- e τάττειν, λέγων ὡς οὐκ ἂν ποτε τούτων πόλις ἄμοιρος γεομένη πολιτευθῆναι δύναιτ' ἂν καλῶς.

ΚΛ. Πῶς γὰρ ἂν;

ΑΘ. Ἡ μὲν τοίνυν τὸ μοναρχικόν, ἡ δὲ τὸ ἐλεύθερον 5 ἀγαπήσασα μειζύουως ἢ ἔδει μόνον, οὐδετέρα τὰ μέτρια κέκτηται τούτων, αἱ δὲ ὑμέτεραι, ἢ τε Λακωνικὴ καὶ Κρητικὴ, μᾶλλον· Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Πέρσαι τὸ μὲν πάλαι οὕτως, τὸ νῦν δὲ ἦττον.} τὰ δ' αἷτια διέλθωμεν· ἢ γάρ; 694

ΚΛ. Πάντως, εἴ γέ που μέλλομεν ὁ προυθέμεθα περαίνειν.

ΑΘ. Ἀκούωμεν δὴ. Πέρσαι γάρ, ὅτε μὲν τὸ μέτριον μᾶλλον δουλείας τε καὶ ἐλευθερίας ἦγον ἐπὶ Κύρου, πρῶτον μὲν ἐλεύθεροι ἐγένοντο, ἔπειτα δὲ ἄλλων πολλῶν δεσπόται. 5 ἐλευθερίας γὰρ ἄρχοντες μεταδιδόντες ἀρχομένοις καὶ ἐπὶ τὸ ἴσον ἄγοντες, μᾶλλον φίλοι τε ἦσαν στρατιῶται στρατηγούσι καὶ προθύμοις αὐτοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις παρείχοντο· καὶ b εἴ τις αὐτὸν φρόνιμος ἦν ἐν αὐτοῖς καὶ βουλευεῖν δυνατός, οὐ φθονεροῦ τοῦ βασιλέως ὄντος, δίδοντας δὲ παρρησίαν καὶ τιμῶντος τοὺς εἰς τι δυναμένους συμβουλευεῖν, κοινὴν τὴν τοῦ φρονεῖν εἰς τὸ μέσον παρείχετο δύναμιν, καὶ πάντα δὴ τότε 5 ἐπέδωκεν αὐτοῖς δι' ἐλευθερίαν τε καὶ φιλίαν καὶ νοῦ κοινωνίαν.

ΚΛ. Ἐοικέν γέ πως τὰ λεγόμενα οὕτω γεγονέναι.

ΑΘ. Πῆ δὴ οὖν ποτε ἀπώλετο ἐπὶ Καμβύσῳ καὶ πάλιν c ἐπὶ Δαρείῳ σχεδὸν ἐσώθη; βούλεσθε οἷον μαντεία διανοθέντες χρώμεθα;

ΚΛ. Φέρει γοῦν ἡμῖν σκέψιν τοῦτο ἐφ' ὅπερ ὠρμήκαμεν.

ΑΘ. Μαντεύομαι δὴ νῦν περὶ γε Κύρου, τὰ μὲν ἄλλ' 5 αὐτὸν στρατηγόν τε ἀγαθὸν εἶναι καὶ φιλόπολιν, παιδείας

a 3 μέτριον] μέσον Hertlein b 4 εἰς τι L O² (σ s. v.): εἴ τι O :
 τι A (sed εἴ s. v. A²) b 6 ἐπέδωκεν Stephanus: ἀπέδωκεν libri
 c 1 ἀπώλετο ÷ A c 4 τοῦτο] τοῦ Badham c 6 φιλόπολιν]
 φιλόπονον Athenaeus

δὲ ὀρθῆς οὐχ ἦφθαι τὸ παράπαν, οἰκονομία τε οὐδὲν τὸν νοῦν
προσεσχηκέναι.

ΚΛ. Πῶς δὴ τὸ τοιοῦτον φῶμεν;

- d ΑΘ. Ἐοικεν ἐκ νέου στρατεύεσθαι διὰ βίου, ταῖς γυναιξίν παραδοὺς τοὺς παῖδας τρέφειν. αἱ δὲ ὡς εὐδαίμονας αὐτοὺς ἐκ τῶν παίδων εὐθύς καὶ μακαρίους ἤδη γεγυότας καὶ ἐπιδεεῖς ὄντας τούτων οὐδενὸς ἔτρεφον· κωλύουσαι δὲ
5 ὡς οὔσιν ἰκανῶς εὐδαίμοσιν μῆτε αὐτοῖς ἐναντιοῦσθαι μηδένα εἰς μηδέν, ἐπαιεῖν τε ἀναγκάζουσαι πάντας τὸ λεγόμενον ἢ πραττόμενον ὑπ' αὐτῶν, ἔθρεψαν τοιούτους τινάς.

ΚΛ. Καλήν, ὡς εἰκας, τροφήν εἶρηκας.

- e ΑΘ. Γυναικείαν μὲν οὖν βασιλίδων γυναικῶν νεωστὶ γεγονυιῶν πλουσίῳν, καὶ ἐν ἀνδρῶν ἐρημία, διὰ τὸ μὴ σχολάζειν ὑπὸ πολλῶν καὶ πολλῶν κινδύνῳν, τοὺς παῖδας τρεφουσῶν.

- 5 ΚΛ. Ἐχει γὰρ λόγον.

- ΑΘ. Ὁ δὲ πατήρ γε αὐτοῖς αὖ ποιμνία μὲν καὶ πρόβατα καὶ ἀγέλας ἀνδρῶν τε καὶ ἄλλων πολλῶν πολλὰς ἐκτάτο,
695 αὐτοὺς δὲ οἷς ταῦτα παραδώσειν ἔμελλεν ἡγνῶει τὴν πατρίαν οὐ παιδευομένους τέχνην, οὔσαν Περσικὴν—ποιμένων ὄντων Περσῶν, τραχείας χώρας ἐκγόνων—σκληρὰν καὶ ἰκανὴν ποιμένας ἀπεργάζεσθαι μάλα ἰσχυροὺς καὶ δυναμένους θυραυλεῖν
5 καὶ ἀγρυπνεῖν καὶ εἰ στρατεύεσθαι δέοι στρατεύεσθαι· διεφθαρμένην δὲ παιδείαν ὑπὸ τῆς λεγομένης εὐδαιμονίας τὴν Μηδικὴν περιεῖδεν ὑπὸ γυναικῶν τε καὶ εὐνούχων παιδευ-
b θέντας αὐτοῦ τοὺς υἱεῖς, ὅθεν ἐγένοντο οἷους ἦν αὐτοὺς εἰκὸς γενέσθαι, τροφῇ ἀνεπιπλήκτῳ τραφέντας. παραλαβόντες δ' οὖν οἱ παῖδες τελευτήσαντος Κύρου τρυφῆς μεστοὶ καὶ ἀνεπιπληξίας, πρῶτον μὲν τὸν ἕτερον ἄτερος ἀπέκτεινε τῷ
5 ἴσῳ ἀγανακτῶν, μετὰ δὲ τοῦτο αὐτὸς μαιώμενος ὑπὸ μέθης τε καὶ ἀπαιδευσίας τὴν ἀρχὴν ἀπώλεσεν ὑπὸ Μήδων τε καὶ

a 2 Περσικὴν secl. Stallbaum: Περσικὴν . . . a 3 ἐκγόνων secl. Ast
b 1 αὐτοὺς εἰκὸς A: εἰκὸς αὐτοὺς O

τοῦ λεγομένου τότε εὐνούχου, καταφρονήσαντος τῆς Καμβύσου μωρίας.

Κλ. Λέγεται δὴ ταῦτά γε, καὶ ἔοικεν σχεδὸν οὕτω πως c
γεγονέναι.

ΑΘ. Καὶ μὴν καὶ πάλιν εἰς Πέρσας ἔλθειν τὴν ἀρχὴν
διὰ Δαρείου καὶ τῶν ἐπτά λέγεται πον.

Κλ. Τί μὴν;

5

ΑΘ. Θεωρῶμεν δὴ συνεπόμενοι τῷ λόγῳ. Δαρείος γὰρ
βασιλέως οὐκ ἦν υἴος, παιδεία τε οὐ διατρυφώση τεθραμ-
μένος, ἔλθων δ' εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ λαβὼν αὐτὴν ἔβδομος,
διείλετο ἐπτά μέρη τεμόμενος, ὧν καὶ νῦν ἔτι σμικρὰ ὀνει-
ρατα λείπεται, καὶ νόμους ἡξίου θέμενος οἰκεῖν ἰσότητα 10
κοιῆν τινα εἰσφέρων, καὶ τὸν τοῦ Κύρου δασμόν, ὃν d
ὑπέσχετο Πέρσαις, εἰς τὸν νόμον ἐνέδει, φιλίαν πορίζων
καὶ κοιωνίαν πᾶσι Πέρσαις, χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν
Περσῶν δῆμον προσαγόμενος· τοιγαροῦν αὐτῷ τὰ στρατεύ-
ματα μετ' εὐνοίας προσεκτήσατο χώρας οὐκ ἐλάττους ὧν 5
κατέλιπε Κῦρος. μετὰ δὲ Δαρείου ὁ τῇ βασιλικῇ καὶ
τρυφώσῃ πάλιν παιδευθεὶς παιδείᾳ Ξέρξης—“^oΩ Δαρεῖε,”
εἰπεῖν ἔστιν δικαιοτάτου ἴσως, “ὅς τὸ Κύρου κακὸν οὐκ
ἔμαθες, ἐθρέψω δὲ Ξέρξην ἐν τοῖς αὐτοῖς ἡθεσιω ἐν οἷσπερ e
Κῦρος Καμβύσην”—ὁ δέ, ἅτε τῶν αὐτῶν παιδείων γενόμενος
ἔκγονος, παραπλήσια ἀπετέλεσεν τοῖς Καμβύσου παθήμασιν·
καὶ σχεδὸν ἕκ γε τοσούτου βασιλεὺς ἐν Πέρσαις οὐδεὶς πω
μέγας ἐγγέγονεν ἀληθῶς, πλήν γε ὀνόματι. τὸ δ' αἴτιον 5
οὐ τύχης, ὡς ὁ ἐμὸς λόγος, ἀλλ' ὁ κακὸς βίος ὃν οἱ τῶν
διαφερόντως πλουσιῶν καὶ τυράννων παῖδες τὰ πολλὰ ζῶσιν. 696
οὐ γὰρ μὴ ποτε γένηται παῖς καὶ ἀνὴρ καὶ γέρων ἐκ ταύτης
τῆς τροφῆς διαφέρων πρὸς ἀρετὴν. ἅ δὴ, φαμέν, τῷ νομο-
θέτῃ σκεπτόεν, καὶ ἡμῖν δὲ ἐν τῷ νῦν παρόντι. δίκαιον

ε 4 ἐπτά] ἐξ Valckenaer d 1 κοιῆν τινα A: τινα κοιῆν O
d 3 τὸν L (ut vid.) O: τῶν A d 7 ὦ . . . e 2 Καμβύσην secl. Her-
mann: ante δ lacunam statuit Badham e 6 τύχης] τύχη Stephanus
ὁ ἐμὸς A: οὐμὸς A² (ὁ s. v.)

- 5 μὴν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, τοῦτό γε τῇ πόλει ὑμῶν ἀποδιδόναι, ὅτι πενία καὶ πλούτῳ καὶ ἰδιωτεία καὶ βασιλείᾳ διαφέρουσιν οὐδ' ἠντιοῦν τιμὴν καὶ τροφήν νέμετε, ἄς μὴ τὸ κατ' ἀρχὰς
- b ὑμῖν θείον παρὰ θεοῦ διεμαντεύσατό τινος. οὐ γὰρ δὴ δεῖ κατὰ πόλιν γε εἶναι τὰς τιμὰς ὑπερεχούσας, ὅτι τίς ἐστιν πλούτῳ διαφέρων, ἐπεὶ οὐδ' ὅτι ταχὺς ἢ καλὸς ἢ ἰσχυρὸς ἄνευ τινὸς ἀρετῆς, οὐδ' ἀρετῆς ἣς ἂν σωφροσύνη ἀπῆ.
- 5 ΜΕ. Πῶς τοῦτο, ὦ ξένε, λέγεις;
 ΑΘ. Ἄνδρεία που μόριον ἀρετῆς ἔν;
 ΜΕ. Πῶς γὰρ οὐ;
 ΑΘ. Δίκασον τοίνυν αὐτὸς τὸν λόγον ἀκούσας εἴ σοι δέξαι' ἂν σύνοικον ἢ γείτονα εἶναί τινα σφόδρα μὲν ἀνδρείου,
- 10 μὴ σώφρονα δὲ ἄλλ' ἀκόλαστον.
- c ΜΕ. Εὐφήμει.
 ΑΘ. Τί δέ; τεχνικὸν μὲν καὶ περὶ ταῦτα σοφόν, ἄδικον δέ;
 ΜΕ. Οὐδαμῶς.
- 5 ΑΘ. Ἄλλὰ μὴν τό γε δίκαιον οὐ φύεται χωρὶς τοῦ σωφροεῖν.
 ΜΕ. Πῶς γὰρ ἂν;
 ΑΘ. Οὐδὲ μὴν ὄν γε σοφὸν ἡμεῖς νυνδὴ προυθέμεθα, τὸν τὰς ἡδονὰς καὶ λύπας κεκτημένον συμφώνους τοῖς ὀρθοῖς
- 10 λόγοις καὶ ἐπομέναις.
 ΜΕ. Οὐ γὰρ οὖν.
 ΑΘ. Ἔτι δὴ καὶ τότε ἐπισκεψώμεθα τῶν ἐν ταῖς πό-
- d λεσσω τιμήσεων ἔνεκα, ποῖαί τε ὀρθαὶ καὶ μὴ γίνονται ἐκάστοτε.
 ΜΕ. Τὸ ποῖον;
 ΑΘ. Σωφροσύνη ἄνευ πάσης τῆς ἄλλης ἀρετῆς ἐν
- 5 ψυχῇ τιμι μεμονωμένη τίμιον ἢ ἄτιμον γίγνοιτ' ἂν κατὰ δίκην;
 ΜΕ. Οὐκ ἔχω ὅπως εἶπω.

ΑΘ. Καὶ μὴν εἴρηκός γε μετρίως· εἰπὼν γὰρ δὴ ὦν ἡρό-
μην ὀποτεροῦν, παρὰ μέλος ἔμοιγ' ἂν δοκεῖς φθέγγασθαι.

ΜΕ. Καλῶς τοίνυν γεγοῶς ἂν εἶη. 10

ΑΘ. Εἶεν· τὸ μὲν δὴ πρόσθημα ὦν τιμαί τε καὶ ἀτιμίαι
οὐ λόγον, ἀλλὰ τιος μᾶλλον ἀλόγου σιγῆς, ἄξιον ἂν εἶη. e

ΜΕ. Σωφροσύνην μοι φαίνῃ λέγειν.

ΑΘ. Ναί. τὸ δέ γε τῶν ἄλλων πλεῖστα ἡμᾶς ὠφελοῦν
μετὰ τῆς προσθήκης μάλιστ' ἂν τιμώμειον ὀρθότατα τιμῶτο,
καὶ τὸ δεύτερον δευτέρως· καὶ οὕτω δὴ κατὰ τὸν ἐξῆς λόγον 5
τὰς ἐφεξῆς τιμὰς λαγχάνον ἕκαστον ὀρθῶς ἂν λαγχάνοι.

ΜΕ. Ἔχει ταύτη. 697

ΑΘ. Τί οὖν; οὐ νομοθέτου καὶ ταῦτα αὐτὸ φήσομεν εἶναι
διανέμειν;

ΜΕ. Καὶ μάλα.

ΑΘ. Βούλει δὴ τὰ μὲν ἅπαντα καὶ ἐφ' ἕκαστον ἔργον 5
καὶ κατὰ σμικρὰ ἐκείνω δῶμεν νεῖμαι, τὸ δὲ τριχῆ διελεῖν,
ἐπειδὴ νόμων ἔσμεν καὶ αὐτοὶ πῶς ἐπιθυμηταί, πειραθῶμεν,
διατεμεῖν χωρὶς τὰ τε μέγιστα καὶ δεύτερα καὶ τρίτα;

ΜΕ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΑΘ. Λέγομεν τοίνυν ὅτι πόλις, ὡς ἔοικεν, τὴν μέλλουσαν 10
σφῆζεσθαι τε καὶ εὐδαιμονήσειν εἰς δύναμιν ἀνθρωπίνην δεῖ b
καὶ ἀναγκαῖον τιμὰς τε καὶ ἀτιμίας διανέμειν ὀρθῶς. ἔστιν
δὲ ὀρθῶς ἄρα τιμιώτατα μὲν καὶ πρῶτα τὰ περὶ τὴν ψυχὴν
ἀγαθὰ κείσθαι, σωφροσύνης ὑπαρχούσης αὐτῇ, δεύτερα δὲ
τὰ περὶ τὸ σῶμα καλὰ καὶ ἀγαθὰ, καὶ τρίτα τὰ περὶ τὴν 5
οὐσίαν καὶ χρήματα λεγόμενα· τούτων δὲ ἂν ἐκτός τις
βαίνῃ νομοθέτης ἢ πόλις, εἰς τιμὰς ἢ χρήματα προάγουσα
ἢ τι τῶν ὑστέρων εἰς τὸ πρόσθεν τιμαῖς τάττουσα, οὐθ' c
ὄσιον οὔτε πολιτικὸν ἂν δρώῃ πρᾶγμα. εἰρήσθω ταῦτα ἢ
πῶς ἡμῖν;

ΜΕ. Πάνυ μὲν οὖν εἰρήσθω σαφῶς.

d 10 τοίνυν | ÷ ÷ γεγοῶς Λ d 11 ὦν Λ et in marg. O : om. O
a 10 λέγομεν L (ut vid.) O Stob. : λέγωμεν Λ

5 ΑΘ. Ταῦτα μὲν τοίνυν ἡμᾶς ἐπὶ πλεόν ἐποίησεν εἰπεῖν ἢ Περσῶν περὶ διάσκεψις τῆς πολιτείας· ἀνευρίσκομεν δὲ ἐπὶ ἔτι χεῖρους αὐτοὺς γεγονότας, τὴν δὲ αἰτίαν φαμέν, ὅτι τὸ ἐλεύθερον λίαν ἀφελόμενοι τοῦ δήμου, τὸ δεσποτικὸν δ' ἐπαγαγόντες μᾶλλον τοῦ προσήκουτος, τὸ φίλου ἀπώλεσαν
 d καὶ τὸ κοινὸν ἐν τῇ πόλει. τούτου δὲ φθαρέντος, οὐθ' ἢ τῶν ἀρχόντων βουλή ὑπὲρ ἀρχομένων καὶ τοῦ δήμου βουλευέται, ἀλλ' ἔνεκα τῆς αὐτῶν ἀρχῆς, ἅν τι καὶ σμικρὸν πλεόν ἐκάστοτε ἠγῶνται ἔσσεσθαι σφισιν, ἀναστάτους μὲν πόλεις,
 5 ἀνάστατα δὲ ἔθνη φίλια πυρὶ καταφθείραντες, ἐχθρῶς τε καὶ ἀνηλεήτως μισοῦντες μισοῦνται· ὅταν τε εἰς χρεῖαν τοῦ μάχεσθαι περὶ ἑαυτῶν τοὺς δήμους ἀφικνῶνται, οὐδὲν κοινὸν ἐν αὐτοῖς αὐτὰ μετὰ προθυμίας τοῦ ἐθέλει κινδυνεύειν καὶ
 e μάχεσθαι ἀνευρίσκουσιν, ἀλλὰ κεκτημένοι μυριάδας ἀπεράντους λογισμῶ, ἀχρήστους εἰς πόλεμον πάσας κέκτηνται, καὶ καθάπερ ἐνδεεῖς ἀνθρώπων μισθοῦμενοι, ὑπὸ μισθωτῶν καὶ ὀθνεῖων ἀνθρώπων ἠγοῦνται ποτε σωθῆσθαι. πρὸς δὲ
 698 τούτοις ἀμαθαίνεω ἀναγκάζονται, λέγοντες ἔργοις ὅτι λῆρος πρὸς χρυσόν τε καὶ ἄργυρόν ἐστιν ἐκάστοτε τὰ λεγόμενα τίμια καὶ κατὰ πόλιν.

ΜΕ. Πάνυ μὲν οὖν.

5 ΑΘ. Τὰ μὲν δὴ περὶ γε Περσῶν, ὡς οὐκ ὀρθῶς τὰ νῦν διοικεῖται διὰ τὴν σφόδρα δουλείαν τε καὶ δεσποτείαν, τέλος ἐχέτω.

ΜΕ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΑΘ. Τὰ δὲ περὶ τὴν τῆς Ἀττικῆς αὐτῆς πολιτείας τὸ μετὰ
 10 τοῦτο ὡσαύτως ἡμᾶς διεξελεῖν χρεῶν, ὡς ἢ παντελῆς καὶ
 b ἀπὸ πασῶν ἀρχῶν ἐλευθερία τῆς μέτρον ἐχούσης ἀρχῆς ὑφ' ἐτέρων οὐ σμικρῶ χεῖρων· ἡμῖν γὰρ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, ὅτε ἢ Περσῶν ἐπίθεσις τοῖς Ἕλλησιν, ἴσως δὲ σχεδὸν ἅπασιν

c 7 ἐπὶ ἔτι] ἐπὶ ἐπὶ ἔτι pr. A: ἐπὶ ἔτη ci. Schneider d 6 ἀνηλεή-
 τως A L: ἀνελεήτως O: ἀνηλέως corr. O (η et ωs s. v.) μισοῦνται
 om. ut vid. pr. A (νται ὅτ' ἂν extra versum) a 9 πολιτείας]
 πολιτείαν scr. recc.

τοῖς τὴν Εὐρώπην οἰκοῦσιν, ἐγίγνετο, πολιτεία τε ἦν παλαιὰ
 καὶ ἐκ τιμημάτων ἀρχαί τιμες τεττάρων, καὶ δεσπότις ἐνῆν 5
 τις αἰδώς, δι' ἣν δουλεύοντες τοῖς τότε νόμοις ζῆν ἠθέλομεν.
 καὶ πρὸς τούτοις δὴ τὸ μέγεθος τοῦ στόλου κατὰ τε γῆν καὶ
 κατὰ θάλατταν γενόμενον, φόβον ἄπορον ἐμβαλόν, δουλείαν
 ἔτι μείζονα ἐποίησεν ἡμᾶς τοῖς τε ἀρχουσιν καὶ τοῖς νόμοις c
 δουλεύσαι, καὶ διὰ πάντα ταῦθ' ἡμῖν συνέπεσε πρὸς ἡμᾶς
 αὐτοὺς σφόδρα φιλία. σχεδὸν γὰρ δέκα ἔτεσι πρὸ τῆς ἐν
 Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἀφίκετο Δάτις Περσικὸν στόλον ἄγων,
 πέμψαντος Δαρείου διαρρήδην ἐπὶ τε Ἀθηναίους καὶ Ἐρε- 5
 τριάς, ἐξανδραποδισάμενον ἀγαγεῖν, θάνατον αὐτῷ προειπῶν
 μὴ πράξαντι ταῦτα. καὶ ὁ Δάτις τοὺς μὲν Ἐρετριᾶς ἐν τινι
 βραχεὶ χρόνῳ παντάπασιν κατὰ κράτος τε εἶλεν μυριάσι d
 συχναῖς, καὶ τινα λόγον εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ἀφῆκεν
 φοβερόν, ὡς οὐδεὶς Ἐρετριῶν αὐτὸν ἀποπεφευγὼς εἴη·
 συνάψαντες γὰρ ἄρα τὰς χεῖρας σαγηνεύσαιεν πᾶσαν τὴν
 Ἐρετρικὴν οἱ στρατιῶται τοῦ Δάτιδος. ὁ δὲ λόγος, εἴτ' 5
 ἀληθῆς εἶτε καὶ ὄπη ἀφίκετο, τοὺς τε ἄλλους Ἕλληνας καὶ
 δὴ καὶ Ἀθηναίους ἐξέπληττεν, καὶ πρεσβενομένοις αὐτοῖς
 πανταχόσε βοηθεῖν οὐδεὶς ἠθέλεν πλὴν γε Λακεδαιμονίων· e
 οὔτοι δὲ ὑπὸ τε τοῦ πρὸς Μεσσήνην ὄντος τότε πολέμου καὶ
 εἰ δὴ τι διεκώλυεν ἄλλο αὐτούς—οὐ γὰρ ἴσμεν λεγόμενον—
 ὕστεροι δ' οὖν ἀφίκοντο τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης γενομένης
 μιᾷ ἡμέρᾳ. μετὰ δὲ τοῦτο παρασκευαί τε μεγάλαι λεγόμε- 5
 ναι καὶ ἀπειλαὶ ἐφοίτων μυρία παρὰ βασιλέως. προϊόντος
 δὲ τοῦ χρόνου, Δαρείος μὲν τεθνάναι ἐλέχθη, νέος δὲ καὶ
 σφοδρὸς ὁ ὕς αὐτοῦ παρεληφέναι τὴν ἀρχὴν καὶ οὐδαμῶς
 ἀφίστασθαι τῆς ὀρμῆς. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πᾶν τοῦτο ᾤοντο ἐπὶ 699
 σφᾶς αὐτοὺς παρασκευάζεσθαι διὰ τὸ Μαραθῶνι γενόμενον,
 καὶ ἀκούοντες Ἄθων τε διορυττόμενον καὶ Ἑλλήσποντοι
 ζευγνύμενον καὶ τὸ τῶν νεῶν πλήθος, ἠγήσαντο οὔτε κατὰ

c 1 τε AL Aristides et γρ. O : τότε O c 3 σφοδρὰ Aldina
 e 4 ὕστεροι A et corr. O : ὕστερον O ἐν secl. Schanz

5 γῆν σφίσιιν εἶναι σωτηρίαν οὔτε κατὰ θάλατταν· οὔτε γὰρ
 βοηθήσειν αὐτοῖς οὐδένα—μεμνημένοι ὡς οὐδ' ὅτε τὸ πρό-
 τερον ἦλθον καὶ τὰ περὶ Ἑρέτριαν διεπράξαντο, σφίσι γε
 οὐδεὶς τότε ἐβοήθησεν οὐδ' ἐκινδύνευσεν συμμαχόμενος· ταύ-
 b τὸν δὴ προσεδόκων καὶ τότε γενήσεσθαι τό γε κατὰ γῆν—καὶ
 κατὰ θάλατταν δ' αὖ πᾶσαν ἀπορίαν ἐώρων σωτηρίας, νεῶν
 χιλίων καὶ ἔτι πλεόνων ἐπιφερομένων. μίαν δὴ σωτηρίαν
 συνενόουν, λεπτήν μὲν καὶ ἄπορον, μόνην δ' οὖν, βλέψαντες
 5 πρὸς τὸ πρότερον γενόμενον, ὡς ἐξ ἀπόρων καὶ τότε ἐφαίνετο
 γενέσθαι τὸ νικῆσαι μαχομένους· ἐπὶ δὲ τῆς ἐλπίδος ὀχού-
 μνοι ταύτης ἠῦρισκον καταφυγὴν αὐτοῖς εἰς αὐτοὺς μόνους
 c εἶναι καὶ τοὺς θεοὺς. ταῦτ' οὖν αὐτοῖς πάντα φιλίαν ἀλλήλων
 ἐνεποιεῖ, ὁ φόβος ὁ τότε παρὼν ὃ τε ἐκ τῶν νόμων τῶν
 ἔμπροσθεν γεγυῶς, ὃν δουλεύοντες τοῖς πρόσθεν νόμοις
 ἐκέκτηντο, ἣν αἰδῶ πολλάκις ἐν τοῖς ἄνω λόγοις εἶπομεν,
 5 ἧ καὶ δουλεύειν ἔφαμεν δεῖν τοὺς μέλλοντας ἀγαθοὺς ἔσεσθαι,
 ἧς ὁ δειλὸς ἐλεύθερος καὶ ἄφοβος· ὃν εἰ τότε μὴ δέος ἔλαβεν,
 οὐκ ἂν ποτε συνελθὼν ἡμίνατο, οὐδ' ἤμυεν ἱεροῖς τε καὶ
 τάφοις καὶ πατρίδι καὶ τοῖς ἄλλοις οἰκείοις τε ἅμα καὶ φίλοις,
 d ὥσπερ τότε ἐβοήθησεν, ἀλλὰ κατὰ σμικρὰ ἂν ἐν τῷ τότε
 ἡμῶν ἕκαστος σκεδασθεὶς ἄλλος ἄλλοσε διεσπάρη.

ME. Καὶ μάλα, ὦ ξένε, ὀρθῶς τε εἴρηκας καὶ σαυτῷ τε
 καὶ τῇ πατρίδι πρεπόντως.

5 AΘ. Ἔστι ταῦτα, ὦ Μέγилле· πρὸς γὰρ σὲ τὰ ἐν τῷ
 τότε χρόνῳ γενόμενα, κοινωνὸν τῇ τῶν πατέρων γεγυῶτα
 φύσει, δίκαιον λέγειν. ἐπισκόπει μὴν καὶ σὺ καὶ Κλεινίας
 εἴ τι πρὸς τὴν νομοθεσίαν προσήκοντα λέγομεν· οὐ γὰρ μύθων
 e ἔνεκα διεξέρχομαι, οὐ λέγω δ' ἔνεκα. ὀράτε γάρ· ἐπειδή
 τινα τρόπον ταῦτόν ἡμῖν συμβεβήκει πάθος ὅπερ Πέρσαις,
 ἐκείνοις μὲν ἐπὶ πᾶσαν δουλείαν ἄγουσιν τὸν δῆμον, ἡμῖν δ'

a b πρότερον A: πρῶτον O b 2 δ' αὖ L (ut vid.) O: δὴ A (sed au
 s. v. A²) c 5 ἧ καὶ] καὶ ἧ Aristides c 6 ἧς (non ἧ) A cum cett.
 dn] δ ci. C. Ritter e 2 ξυμβεβήκει Schanz e 3 ἄγουσι A:
 ἀγαγοῦσι L O

αὐτὸν ναυτίον ἐπὶ πᾶσαν ἐλευθερίαν προτρέπουσι τὰ πλήθη,
 πῶς δὴ καὶ τί λέγωμεν τοῦντεῦθεν, οἱ προγεγονότες ἡμῖν 5
 ἔμπροσθεν λόγοι τρόπον τινα καλῶς εἰσὼ εἰρημένοι.

ME. Λέγεις εὖ· πειρῶ δ' ἔτι σαφέστερον ἡμῖν σημήναι 700
 τὸ νῦν λεγόμενον.

AΘ. Ἔσται ταῦτα. οὐκ ἦν, ὦ φίλοι, ἡμῖν ἐπὶ τῶν
 παλαιῶν νόμων ὁ δῆμὸς τινων κύριος, ἀλλὰ τρόπον τινα
 ἐκῶν ἐδοῦλεν τοῖς νόμοις. 5

ME. Ποίοις δὴ λέγεις;

AΘ. Τοῖς περὶ τὴν μουσικὴν πρῶτον τὴν τότε, ἵνα ἐξ
 ἀρχῆς διέλθωμεν τὴν τοῦ ἐλευθέρου λῖαν ἐπίδοσιν βίου.
 διηρημένη γὰρ δὴ τότε ἦν ἡμῖν ἡ μουσικὴ κατὰ εἶδη τε
 ἑαυτῆς ἄττα καὶ σχήματα, καὶ τι ἦν εἶδος ᾧδῆς εὐχαὶ πρὸς b
 θεούς, ὄνομα δὲ ὕμνοι ἐπεκαλοῦντο· καὶ τούτῳ δὴ τὸ ἐναντίον
 ἦν ᾧδῆς ἕτερον εἶδος—θρήνους δέ τις ἂν αὐτοὺς μάλιστα
 ἐκάλεσεν—καὶ παίωνες ἕτερον, καὶ ἄλλο, Διονύσου γένεσις
 οἴμαι, διθύραμβος λεγόμενος. νόμους τε αὐτὸ τοῦτο τοῦνομα 5
 ἐκάλουν, ᾧδῆν ὡς τινα ἑτέραν· ἐπέλεγον δὲ κιθαρωδικούς.
 τούτων δὴ διατεταγμένων καὶ ἄλλων τιῶν, οὐκ ἐξῆν ἄλλο
 εἰς ἄλλο καταχρησθαι μέλους εἶδος· τὸ δὲ κῦρος τούτων c
 γνῶναί τε καὶ ἅμα γνόντα δικάσαι, ζημιῶν τε αὐτὸν μὴ
 πειθόμενον, οὐ σύριγξ ἦν οὐδέ τινες ἄμουσοι βοαὶ πλήθους,
 καθάπερ τὰ νῦν, οὐδ' αὐτὸ κρότοι ἐπαίνοισι ἀποδιδόντες, ἀλλὰ
 τοῖς μὲν γεγυνοῦσι περὶ παιδευσιν δεδογμένον ἀκούειν ἦν 5
 αὐτοῖς μετὰ σιγῆς διὰ τέλους, παισὶ δὲ καὶ παιδαγωγοῖς καὶ
 τῷ πλείστῳ ὄχλῳ ῥάβδου κοσμούσης ἢ νουθέτησις ἐγίγνετο.
 ταῦτ' οὖν οὕτω τεταγμένως ἤθελεν ἄρχεσθαι τῶν πολιτῶν τὸ d
 πλῆθος, καὶ μὴ τολμᾶν κρίνειν διὰ θορύβου· μετὰ δὲ ταῦτα,
 προϊόντος τοῦ χρόνου, ἄρχοντες μὲν τῆς ἀμούσου παρανομίας
 ποιηταὶ ἐγίγνοντο φύσει μὲν ποιητικοί, ἀγνώμονες δὲ περὶ
 τὸ δίκαιον τῆς Μούσης καὶ τὸ νόμιμον, βακχεύοντες καὶ 5

a 1 σημήναι A (sed σ s. v. et va in ras. A²) h 2 τούτῳ A :
 τοῦτο L O b 7 ἄλλο A L O (ἔλα τὰ ἀντίγραφα διὰ τοῦ ο in marg.
 O) : ἄλλῳ corr. O (ω s. v.)

μᾶλλον τοῦ δέοντος κατεχόμενοι ὑφ' ἡδονῆς, κεραυνύντες δὲ
 θρήνους τε ὕμνοις καὶ παίωνας διθυράμβοις, καὶ αὐλωδίας
 δὴ ταῖς κιθαρωδίαις μιμούμενοι, καὶ πάντα εἰς πάντα συνά-
 e γοντες, μουσικῆς ἄκουτες ὑπ' ἀνοίας καταψευδόμενοι ὡς
 ὀρθότητα μὲν οὐκ ἔχοι οὐδ' ἠντινοῦν μουσική, ἡδονῇ δὲ τῇ
 τοῦ χαίροντος, εἴτε βελτίων εἴτε χειρώων ἂν εἴη τις, κρίνεται
 ὀρθότατα. τοιαῦτα δὲ ποιοῦντες ποιήματα, λόγους τε ἐπιλέ-
 5 γοντες τοιούτους, τοῖς πολλοῖς ἐνέθεσαν παρανομίαν εἰς τὴν
 μουσικὴν καὶ τόλμαν ὡς ἱκανοῖς οὖσιν κρίνειν· ὅθεν δὴ τὰ
 701 θεάτρα ἐξ ἀφώνων φωνήεντ' ἐγένοντο, ὡς ἐπαύοντα ἐν
 μούσαις τό τε καλὸν καὶ μῆ, καὶ ἀντὶ ἀριστοκρατίας ἐν αὐτῇ
 θεατροκρατία τις πονηρὰ γέγονεν. εἰ γὰρ δὴ καὶ δημοκρατία
 ἐν αὐτῇ τις μόνον ἐγένετο ἐλευθέρων ἀνδρῶν, οὐδὲν ἂν πάν-
 5 γε δεινὸν ἦν τὸ γεγενοῦς· νῦν δὲ ἦρξε μὲν ἡμῖν ἐκ μουσικῆς
 ἢ πάντων εἰς πάντα σοφίας δόξα καὶ παρανομία, συνεφέ-
 σπετο δὲ ἐλευθερία. ἄφοβοι γὰρ ἐγίνοντο ὡς εἰδότες, ἢ
 δὲ ἄδεια ἀναισχυντίαν ἐνέτεκεν· τὸ γὰρ τὴν τοῦ βελτίονος
 b δόξαν μὴ φοβέσθαι διὰ θράσος, τοῦτ' αὐτὸ ἐστὶν σχεδὸν
 ἢ πονηρὰ ἀναισχυντία, διὰ δὴ τινος ἐλευθερίας λίαν ἀπο-
 τετολημένης.

ME. Ἀληθέστατα λέγεις.

5 AΘ. Ἐφεξῆς δὴ ταύτῃ τῇ ἐλευθερίᾳ ἢ τοῦ μὴ ἐθέλειν τοῖς
 ἄρχουσι δουλεύειν γίνονται ἂν, καὶ ἐπομένη ταύτῃ φεύγειν
 πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ πρεσβυτέρων δουλείαν καὶ νουθέτησιν,
 καὶ ἐγγὺς τοῦ τέλους οὖσιν νόμων ζητεῖν μὴ ὑπηκόους εἶναι,
 c πρὸς αὐτῷ δὲ ἤδη τῷ τέλει ὄρκων καὶ πίστεων καὶ τὸ παράπαν
 θεῶν μὴ φροντίζειν, τὴν λεγομένην παλαιὰν Τιτανικὴν φύσιν
 ἐπιδεικνύσι καὶ μιμουμένοις, ἐπὶ τὰ αὐτὰ πάλιν ἐκεῖνα ἀφικο-
 μένους, χαλεπὸν αἰῶνα διάγοντας μὴ λήξαι ποτε κακῶν. τίνος
 5 δὴ καὶ ταῦθ' ἡμῖν αὖ χάρις ἐλέχθη; δεῖν φαίνεται ἔμοιγε
 οἶδόνπερ ἵππον τὸν λόγον ἐκάστοτε ἀναλαμβάνειν, καὶ μὴ

a 3 δὴ O et s. v. A²: ἂν A a 4 αὐτῇ L (ut vid.): ἐαυτῇ A O
 a 5 ἡμῖν] ὑμῖν A O a 8 ἀναισχυντίαν] τὴν ἀναισχυντίαν in marg. a¹
 b 7 νουθέτησιν L: νομοθέτησιν A O c 3 ἀφικομένοις Schanz

καθάπερ ἀχάλιον κεκτημένον τὸ στόμα, βία ὑπὸ τοῦ λόγου
φερόμενον, κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπό τινος ὄρου πεσεῖν, ἀλλ' d
ἐπαπερωτᾶν τὸ νυνδὴ λεχθέν, τὸ τίνος δὴ χάριν ἔνεκα ταῦτα
ἐλέχθη;

ΜΕ. Καλῶς.

ΑΘ. Ταῦτα τοίνυν εἴρηται ἐκείνων ἔνεκα. 5

ΜΕ. Τίνων;

ΑΘ. Ἐλέξαμεν ὡς τὸν νομοθέτην δεῖ τριῶν στοχαζόμενον
νομοθετεῖν, ὅπως ἢ νομοθετουμένη πόλις ἐλευθέρα τε ἔσται
καὶ φίλη ἑαυτῇ καὶ νοῦν ἔξει. ταῦτ' ἦν· ἢ γάρ;

ΜΕ. Πάνυ μὲν οὖν. 10

ΑΘ. Τούτων ἔνεκα δὴ πολιτείας τὴν τε δεσποτικωτάτην e
προελόμενοι καὶ τὴν ἐλευθερικωτάτην, ἐπισκοποῦμεν νυνὶ
ποτέρα τούτων ὀρθῶς πολιτεύεται· λαβόντες δὲ αὐτῶν ἑκα-
τέρας μετριότητά τινα, τῶν μὲν τοῦ δεσπόξειν, τῶν δὲ τοῦ
ἐλευθεριάσαι, κατείδομεν ὅτι τότε διαφερόντως ἐν αὐταῖς 5
ἐγένετο εὐπραγία, ἐπὶ δὲ τὸ ἄκρον ἀγαγόντων ἑκατέρων,
τῶν μὲν δουλείας, τῶν δὲ τὸνναντίου, οὐ συνήνεγκεν οὔτε
τοῖς οὔτε τοῖς.

ΜΕ. Ἀληθέστατα λέγεις. 702

ΑΘ. Καὶ μὴν αὐτῶν γ' ἔνεκα καὶ τὸ Δωρικὸν ἔθεασάμεθα
κατοικιζόμενον στρατόπεδον καὶ τὰς τοῦ Δαρδάνου ὑπωρείας
τε καὶ τὴν ἐπὶ θαλάττῃ κατοίκισιν, καὶ τοὺς πρώτους δὴ τοὺς
περιλιπεῖς γενομένους τῆς φθορᾶς, ἔτι δὲ τοὺς ἔμπροσθεν 5
τούτων γενομένους ἡμῖν λόγους περὶ τε μουσικῆς καὶ μέθης
καὶ τὰ τούτων ἔτι πρότερα. ταῦτα γὰρ πάντα εἴρηται τοῦ
κατιδεῖν ἔνεκα πῶς ποτ' ἂν πόλις ἄριστα οἰκοίη, καὶ ἰδίᾳ
πῶς ἂν τις βέλτιστα τὸν αὐτοῦ βίον διαγάγοι· εἰ δὲ δὴ τι b
πεποιήκαμεν προὔργον, τίς ποτ' ἂν ἔλεγχος γίγνωιτο ἡμῖν
πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς λεχθεῖς, ᾧ Μέγιστ' τε καὶ Κλειῖα;

d 1 ὄρου O²: νοῦ A L O d 2 χάριν secl. Hermann: ἔνεκα om.
Vat. 177 e 6 ἀγαγόντων L (ut vid.) O et in marg. γρ. A²: ἀγαθὸν
τῶν A et γρ. O a 4 θαλάττῃ L (ut vid.) O et ηι s. v. A²: θάλατταν Λ
a 5 περιλιπεῖς fecit A²

ΚΛ. Ἐγὼ τινα, ὦ ξένε, μοι δοκῶ κατανοεῖν. ἔοικεν κατὰ
 5 τύχην τινα ἡμῖν τὰ τῶν λόγων τούτων πάντων ὧν διεξήλθομεν
 γεγονέναι· σχεδὸν γὰρ εἰς χρεῖαν αὐτῶν ἔγωγ' ἐλήλυθα τὰ
 νῦν, καὶ κατὰ τινα αὐτῶν καιρὸν σύ τε παραγέγονας ἅμα καὶ
 c Μεγίλλος ὄδε. οὐ γὰρ ἀποκρύψομαι σφῶ τὸ νῦν ἐμοὶ
 συμβαῖνοι, ἀλλὰ καὶ πρὸς οἰωνόν τινα ποιοῦμαι. ἢ γὰρ
 πλείστη τῆς Κρήτης ἐπιχειρεῖ τινα ἀποικίαν ποιήσασθαι,
 καὶ προστάττει τοῖς Κνωσίοις ἐπιμεληθῆναι τοῦ πράγματος,
 5 ἢ δὲ τῶν Κνωσίων πόλις ἐμοί τε καὶ ἄλλοις ἐννέα· ἅμα δὲ
 καὶ νόμους τῶν τε αὐτόθι, εἴ τινες ἡμᾶς ἀρέσκουσιν, τίθεσθαι
 κελεύει, καὶ εἴ τινες ἐτέρωθεν, μηδὲν ὑπολογιζομένους τὸ
 ξενικὸν αὐτῶν, ἂν βελτίους φαίνωνται. νῦν οὖν ἐμοί τε καὶ
 d ὑμῖν ταύτην δῶμεν χάριν· ἐκ τῶν εἰρημένων ἐκλέξαντες, τῷ
 λόγῳ συστησώμεθα πόλιν, οἷον ἐξ ἀρχῆς κατοικίζοντες,
 καὶ ἅμα μὲν ἡμῖν οὐ ζητοῦμεν ἐπίσκεψις γενήσεται, ἅμα
 δὲ ἐγὼ τάχ' ἂν χρησαίμην εἰς τὴν μέλλουσαν πόλιν ταύτην
 5 τῇ συστάσει.

ΑΘ. Οὐ πόλεμόν γε ἐπαγγέλλεις, ὦ Κλεινία· ἀλλ' εἰ μή
 τι Μεγίλλω πρόσαντες, τὰ παρ' ἐμοῦ γε ἡγοῦ σοι πάντα κατὰ
 νῦν ὑπάρχει εἰς δύναμιν.

ΚΛ. Εὖ λέγεις.

10 ΜΕ. Καὶ μὴν καὶ τὰ παρ' ἐμοῦ.

e ΚΛ. Κάλλιστ' εἰρήκατον. ἀτὰρ πειρώμεθα λόγῳ πρῶτον
 κατοικίσειν τὴν πόλιν.

Δ

704 ΑΘ. Φέρε δῆ, τίνα δεῖ διανοηθῆναί ποτε τὴν πόλιν
 ἔσεσθαι; λέγω δὲ οὔτι τοῦνομα αὐτῆς ἐρωτῶν ὅτι ποτ' ἔστι
 τὰ νῦν, οὐδὲ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ὅτι δεήσει καλεῖν αὐτήν—
 τοῦτο μὲν γὰρ τάχ' ἂν ἴσως καὶ ὁ κατοικισμὸς αὐτῆς ἢ τις
 5 τόπος, ἢ ποταμοῦ τινος ἢ κρήνης ἢ θεῶν ἐπωνυμία τῶν ἐν τῷ
 b τόπῳ, προσθείη τὴν αὐτῶν φήμην καινῇ γενομένη τῇ πόλει—